

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Naročnina \$3.00, izven Zdr. držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Junij, 1931.

Z Bogom in Marijo za narod!

23. letnik.

Sedemstoletnica sv. Antona Pad.

P. Hugo.

LETOŠNJEGA 13. jun. bo minilo 700 let, kar je tedanja italijanska raja bolestno zaplakala, ko je zvedela, da njenega najboljšega advokata Il Santoja, Svetnika ni več. Tako je že v življenju imenovala Antonia Padovanskega. Dne 30. maja sledenega leta pa bo 700 let, kar je ne samo Italija, njegova druga domovina, ampak ves katoliški svet v njem dobil svojega advokata-čudodelnika v vseh mogočih zadevah. Kajti še v letu njegove smrti je bila sv. cerkev takorekoč prisiljena, ga dvigniti na altar, ker čudeži na njegovo priprošnjo so se začeli kar na debelo goditi. Po odredbi sv. očeta se bo ta dvojni jubilej smrti in kanonizacije sv. Antona celo leto obhajal. Slovesna otvoritev tega svetega leta bo 13. jun. in isti dan prihodnjega leta bo zaključeno.

Ne bo nam dana prilika, se udeleževati velikanskih slovesnosti, ki jih pripravlja Lizbona, njegovo rojstno mesto, in Padova, ki hrani njegove svete ostanke. A brez spomina ta dvojni jubilej ne sme mimo nas, sicer bi se nam po vsej pravici očitala nehvaležnost. Kajti tudi mi, kakor vsi katoliški narodi, smo dolžniki tega velikega čudodelnika. Naša slovenska zemlja je bila posvečena po njegovih apostolskih stopinjah. Tudi naši predniki so bili med onimi, ki so že v letu njegove smrti prosili papeža, naj mu skoraj prizna čast altarjev. Tisočeri so med nami, ki jim je že pomagal v raznih težkih zadevah. In še več bi jih bilo, ko bi ga tako poznali in častili, kakor ga poznajo in časte drugi narodi. Vzrokov dovolj, da se za njegov sedemstoletni jubilej tudi mi pridružimo ostalemu katoliškemu svetu, se s hvaležnostjo spomnimo prejetih dobrot, ter si s pomlajenim in razširjenim njegovim češčenjem skušamo nakloniti novih.

Kot je splošno znano sv. Anton po rodu ni bil Italijan, kakor bi iz njegovega prijema Padovanski skele-

pali. Bil je Portugalec. A zopet ne čiste portugalske krvi. Njegov oče, Martin Martins pl. Bulhom je bil flamskega pokoljenja. Mati, pl. de Tavera tudi ne kaže, da bi bila Portugalka. Baje je bila v sorodu s kraljevo astursko rodovino. Anton je bil rojen na veliki šmaren 1195 v sedanjem glavnem mestu Portugalske, Lizboni, kjer je bil oče višji državni uradnik. Pri sv. krstu so mu dali ime Fernandez, po naše Ferdinand. Ker pozneje ničesar več ne čujemo o njegovih starših, zgodovinarji domnevajo, da sta mu morala oče in mati zgodaj pomreti. Če ni on pozneje prav radi tega postal advokat vseh ponižanih in zatiranih.

Na vsacega otroka prezgodnja izguba staršev odločilno vpliva, bodi v dobrem, bodi v slabem. Mnogi otrok sirota, ki ni imel sreče, da bi ga trda očetova in mehka materina roka vodili na samostojno pot življenja, pozneje rad omahne in zajde na kriva pota. So pa tudi taki, za katere je zgodnja izguba staršev sreča v nesreči. Sami sirote, ki se jim je solnce sreče skrilo že v navadno najsrečnejši detinski dobi, razumejo bol sirot in sploh vseh ponižanih in tlačenih, sočustvujejo z njimi, postanejo njih advokati in apostoli. Da, če je ta domneva resnična, da je naš mali Fernandez zgodaj postal sirota, moramo reči, da je milost božja, ki zida na naravi, njegovo po naravi sočutno srce prerodila v apostolsko srce do vseh bednih, zapiščenih in začevanih. Marsikaj v njegovem poznejšem življenju nam postane jasno.

V se zamišljen in zapet, kakor so navadno otroci sirote, je tiko snoval svoj življenski program. Komaj šestnajstletni je zapustil hrumno in šumno mestno življenje in šel iskat miru v samostansko celico. Vstopil je v najbližji znani red auguštincev, ki so imeli nedaleč od Lizbone svoj samostan. A ni dolgo ostal v Lizboni. Preblizu je bil svojega rojstnega kraja, preveč so ga sorodniki in znanci motili. Zaprosil je, naj ga

prestavijo v oddaljenejšo Coimbro, kjer je lahko bolj zbrano živel Bogu in znanosti. Deset let je preživel v auguštinskem redu. Zase je našel v samostanski celi ci, kar je iskal, mir božji. A njegovemu tako socialno usmerjenemu srcu, ki ni nikdar popolnoma srečno, če vidi, da druga srca okrog njega krvave, je vendar nekaj manjkalo. Kako naj iz samostanske celice premišljevavnega reda, kakor so auguštinci takrat še bili, otira bratove solze. Iz tega čustvovanja, ki ga je vedno bolj objemalo, se je razvil njegov misijonski poklic.

Takrat še mladi frančiškanski red, katerega živiljensko pravilo je: Sebi živeti in drugim koristiti, je l. 1219. poslal svoje prvence v vnanje misijone med meročanske saracene. Pot jih je vodila skozi Coimbro. Ustavili so se v auguštinskem samostanu. Fernandezovo misijonsko navdušenje je zagorelo v kres. Najrajši bi bil šel z njimi. A mu ni bilo dano. Pol leta pozneje so ti misijonarji zopet prišli v Coimbro in se ustavili pri svojih ljubeznivih gostiteljih auguštincih. A ne več živi. Le nekaj njih telesnih ostankov, ki jih je brat portugalskega kralja Don Petro odšel divjem zverem. Prelili so svojo kri za sv. vero. Začasno so svete ostanke shranili v auguštinski cerkvi sv. Kriza. S kolikim spoštovanjem je Fernandez hodil okrog njih. V neki sveti zavisti si je delal očitke, zakaj ni šel z njimi, pa bi se bil tudi on vrnil z mučeniško krono ovenčan. Še višje je zaplapolalo v njem hrepnenje po misijonskem vzoru. A ker je bilo kot auguštincu težko, skoraj nemogoče pohititi za njim, je začel misliti na prestop v mladi navdušeni misijonski red frančiškanov. Sprva se je te misli ustrašil, češ skušnjava je hudobnega duha, ki te hoče potegniti iz samostana. Ko je pa po mnogih molitvah spoznal, da je klic od Bo- ga, je stopil pred svojega predstojnika Don Cezarja in mu odkril svoj sklep. Po vsem njegovem dotedanjem življenju je predstojnik takoj spoznal, da so bile pri tem sklepu višje moči in višja volja na delu, zato se ni protivil.

Tako je l. 1220, dotedanji auguštinec Fernandez Martin postal frančiškan, brat Anton Martins. Še predno je dovršil svoj redovni novicijat, se je že javil za vnanje misijone. Tudi novi provincialni predstojnik mu prošnje ni mogel odbiti, znamenja pravega, pristnega misijonskega duha so bili le preočitni. Komaj je dovršil novicijat in se z obljudbami zavezal, je že odhitel za svojim vzorom v Mavretanijo, severo-zapadni del Afrike. In vendar se je kmalu izkazalo, da ga Bog noče tam imeti. Zavratno afriško podnebje mu ni niti pustilo, da bi bil razpel peruti svojega misijonskega navdušenja. Kmalu po prihodu je obležal in več mesecev visel med življenjem in smrtjo. Krvavečega srca se je moral hočeš nočeš sprijazzniti z misljijo na vrnitev v domovino. V prvi pomladi l. 1221. je iz Septe zopet odplul domov. Toda vsled hudih viharjev je jadernica pristala mesto ob portugalski, ob italijan-

Ob prenosu prvih frančiškanskih mučencev dobi sv. Anton poklic za frančiškanski red.

ski obali, v Mesini na Siciliji. Tam se je izkrcal in napotil v frančiškanski samostanček bližnjega mesteca Taormina.

Sledenega maja je sv. Frančišek svoje brate sklical na generalni kapitel v Asiz. Tudi naš brat Anton se napoti tja, da spozna svojega sv. očeta. Pod očetovim vodstvom so bili bratje porazdeljeni za posamezne samostane in določena njih nadaljnja apostolska pota. Za skromnega, od afriške mrzlice še slabotnega Antona, se ni nihče potegoval. Končno se je provincial Romanje, P. Gracijan, zarzel zanj in ga vzel s seboj. Poslal ga je v samotni samostanček na gori sv. Pavla, med mestoma Forli in Rimini. Tam je v popolni samoti in nepoznan zorel za veliki misijon med Italijani ter potrpežljivo čakal božjega klica. Dasi je svoje darove duha in srca skrbno skrival in opravljal najnižja samostanska dela, so predstojniki le izpazili v njem biser, ki ne sme ostati skrit. Čez devet mesecev ga je provincial pozval v Forli, da se pripravi za mašniško posvečenje. Dotlej je bil le dijakon.

Na dan mašniškega posvečenja je prvič očitno zažarela njegova zvezda. Ta dan so v samostanu proslavili s skromno domačo svečanostjo. Bilo je navzo-

čih več časnih gostov, zlasti bratskega dominikanskega reda. P. provincial je hotel, naj bi eden izmed njih tudi malo spregovoril. Toda drug za drugim so se začeli izgovarjati, da niso na to mislili, niti se pripravili. Pa pozove novoposvečenega P. Antona, naj on pove par besedi. Tudi on bi se bil rad izgovoril. Toda želja predstojnikova mu je bila povelje. Zato se dvigne in s tresočim glasom začne. A vedno gladkeje in vedno živahnejše mu teče beseda. Vse strmi vanj, ga občuduje, se naslaja. Na koncu se molče spogledajo, češ, ta luč ne sme ostati pod mernikom. Bog je ni zato prižgal. Anton se ni več vrnil v samotni gorski samostan. Poslali so ga v višjo bogoslovno šolo v Vercelli, da se še globlje izobrazi v svetih vedah in v sposobi za apostolat z živo besedo, s katero ga je Bog tako bogato obdaril.

Se enkrat ste se božja in človeška volja križali. Temeljito bogoslovno znanje, ki si je je Anton pridobil, bi ga bilo kmalu odvrnilo od apostolata, za katerega ga je Bog odločil. Postal je prvi profesor bogoslovja v frančiškanskem redu. Sv. Frančišek sam ga je za takega potrdil. Slednjič je vendar našel polje, na katerem ga je božja previdnost hotela imeti. Postal je apostol in advokat uboge tlačene raje, iz katere potu in krvi so mogotci tiste dobe brezčutno kovali kapital. Zdaj je šele prav prišla do razmaha tista njegova lepa in značilna poteza, ki mu jo je zgodnja smrt staršev tako neizbrisno začrtala v dušo, naravno, od božje ljubezni cepljeno sočutje do vseh trpečih.

V Italiji je bilo takrat vsakovrstnega gorja in trpljenja za cele gore. Nemški cesar Friderik, ki je od papeža Honorija III. prejel cesarsko krono, se je obrnil proti papeštvu. Z ognjem in mečem je njegova vojska pustosila Italijo. Tolik je bil njegov srd proti papeštvu, da je bolj simpatiziral z Meko, svetim mestom mohamedanov, kot z Rimom, svetim mestom katoličanov. Italija sama je bila razdeljena v dva sovražna si tabora, Guelfe in Gibeline. Eni so držali s papežem, drugi s cesarjem. Oboji so bili v neprestanih medsebojnih bojih. Kedaj je še kaka vojska kaz prida rodila! Moralni in gospodarski polom sta neločljiva spremljevavca vsake vojske, posebno bratomorne državljanke vojske. A glavni račun je moralno plačati ljudstvo s svojim življenjem in premoženjem. Vojni vampiri so je izželi do kosti. Če je hotel revež do prihodnje vojske živeti, je moral pri raznih vojnih dobičkarjih iskati posojila. Da bi mogel od 20-60 percentov obresti plačevati, kakor so jih ti zahtevali, je bilo domala nemogoče. In če jih ni zmogel, je postal sam s celo svojo družino in posestvom last dotičnega upnika. Njega je kakor Urijo poslal v vojsko, družino pa je usužnjil svojemu kapitalu. Ta obupni položaj zasužnjene raje so pa izrabili še razni krivoverci, ki jih je cesarska stranka podpirala, da oslabi moč papeštva.

V takih skrajno žalostnih razmerah in okoliščinah je sv. Anton začel svoj apostolat in svojo advokaturo v prid tlačenim in zatiranim. Hitel je od mesta do mesta. Tu se je spoprijel s krivoverci, ki so v kalnem ribarili. Tam se je postavil v sredo med bojujoče se stranke, da v kali zadusi iskro, ki je grozila zanetiti nov vojni požar, ali ustavi prelivanje bratske krvi. Drugod je zopet kot mogočni kladivar udrihal po judovskih pijavkah, ki so hotele ubogim izpiti kri. Ljudstvo je v njem kmalu spoznalo nesebičnega in neustrašenega zagovornika in mu polno zaupanja prepustilo svojo pravično pravdo. Od vseh strani je vrelo skupaj, kjerkoli se je pojavil. Oddaljeni so se že opolnoči v svitu bakelj odpravili od doma, da ne zamude lepe prilike. Vse cerkve so bile premajhne, da bi mogle obseči tolažbe in poguma žeje množice. Pod milim nebom, s kakega drevesa, ali drugega vzvišenega prostora jim je govoril. Kakor bobneča reka iz gorskega osrčja, so vrele njegove besede, grozeče mogotcem in tolažbepolne zatiranim. Kar ni zmogla beseda, so dosegli čudeži, na katerih je bilo že njegovo zemeljsko delovanje tako bogato.

Jako pisana družba je navadno oblegala njegovo naravno prižnico. Visoki in nizki, vseh strank in stanov so se sesli. Bodala so držali pod obleko, da se, če treba, spopadejo kot hijene. Baziliskovi pogledi, žareči in plameneči medsebojnega sovraštva, so švigali od gruče do gruče. A Antonova magična beseda, ki je kakor med tekla v razbičana sreca tlačenih in kakor žveplena kislina kapala v sreca tlačiteljev, je zravnala nasprotstva, ter vse kakor hudournik potegnila za seboj. Najprej je nastal splošni jok in zajokani kljici Misericordia, usmiljenje o Bog! Nato so se začeli vse križem objemati, v znamenje sprave. Končno so zadeli moža božjega na rame in ga v triumphu nesli v cerkev, kjer je pozno v noč koval razbeljeno žezezo v zakramantu sprave. Zakaj on ni bil kak narodni voditelj, demagog, kakoršnih je Italija že toliko rodila. Bil je apostol božji. Bog je bil najvišji pravec njegovega delovanja. Iz njega je zajemal nesebično ljubezen do zatirane mase. Če se je z vsem človeškim in božjim ognjem boril za njene socialne pravice, se je boril zato, da bi mogla ona lažje stremeti za svojim zadnjim ciljem Bogom. Goli materializem, kateremu je del te mase v svojem obupu zapadel, je prav tako neusmiljeno šibal, kakor pri višjih, ki so na račun nižjih kot trotje živeli. A ker je ta masa videla, kakor plemenita in nesebična je njegova ljubezen, mu je brezpojno sledila, ne samo iz neznosne socialne, ampak tudi moralne bede. Ona je bila le sredstvo, ta cilj njegovega apostolata.

Toda le prehitro so zatirane mase izgubile svojega velikega advokata, ki je tako uspešno vodil njih pravično pravdo. Na višku svojih sil je zavril svoje nadih in čudežih tako bogato življenje 13. jun. 1231. komaj 36 let star. (Konec prih.)

Japonska legenda.

Dr. Klug — P. H.

Stare japonske matere pripovedujejo svojim vnukom in vnučnjakom to pripovedko:

Živel je pred leti siromašen kamnosek. Bil je delavec kakor so delavci drugi ljudje. To se pravi, ubijal se je od zore do poznega dne s svojim delom. Bil je človek, kakor smo vsi drugi, to se pravi zopet, težko se mu je zdelo delo, težko in umorno. Naučnje ni karsibodi, obdelavati ta trdi kamen in iz njega upodobiti lepo soho in podobo, uro na uro poslušati nadležno pesem dleta in kladiva. Lepega dne je sonce žgallo, da je bilo joj. Toliko, da niso kameni, ki so leteli od skale, goreli pod njegovimi rokami, in misli v glavi so se mu začele vrteti. Vrtele so se mu v kolobarjih in privrtela se mu je iz glave čudna misel in želja: Hotel bi biti nekaj velikega in močnega, da bi se mi vse druge stvari klanjale.

Komaj je to izrekel, pridirja mimo črni vranec, na njem je sedel vitez v bojni opravi. Kipar pravi: "Rad bi bil tak vitez, ali vsaj konj, ki viteza nosi. Mogočen je in močan. Kaj bi mi manjkalo, viteza bi nosil iz kraja v kraj, to bi bilo vse moje delo."

Ni si še izmisnil misel, ko se je naenkrat naš kamnosek spremenil v viteškega konja: — To, to, — si je mislil pri sebi s svojo konjsko pametjo, dirjam preko polj, da se vse kreše pod meno. Vse, kakor si je želel kamnosek. Pa kaj, čez dobro uro je kamnosek že drugače mislil, s tako silo je sonce zapičilo svoje žarke v njegovo telo, da mu je bilo umreti. Spoznal je, da je sonce še bolj mogočno kot konj in velel si je, da bi bil sonce. "Kaj je soncu, brez skrbi se pelje vsako jutro na sprehod po nebesnem svodu in siplje svoje žarke na kupe tja preko zemeljskih livad?" Ni še izrekel tega, ko

se je ubogi kamnosek izpremenil v sonce. Kar po prsih bi se bil potrkal, ko bi jih bil imel, tako je bil ponosen. Šel je po nebu in lil svojo luč in gorkoto na zemljo kar na debelo. Dan za dnem, teden za tednom, da je zemlja začela zevati in pokati vročine. Kar privpije tisoč glasov do neba, tisoč glasov ljudi: "Bog, če si v nebesih, pošlji oblak, da skrije sonce in nam da dežja." Kamnosek je bil jezen: "Kolikokrat se bom pa še spreminal. Oblak je bolj mogočen kot je sonce, naj bom oblak." In bil je oblak, neka čudežna moč ga je spremenila in je sedaj lil svojega mokrega blagoslova na zemljo, da je zemlja tonila v vodi. Dan za dnem je lil. Gledal je na zemljo in vesel je bil; najraje bi bil napravil, da bi vsa zemlja utonila; počasi je voda rasla, toda enega ni dosegla, neke visoke skale tam na gori. Kamnosek si tedaj želi, da bi bil skala, ki je bolj mogočna kot oblak, ki dež daje. Dober trenutek in bil je skala, a ni minulo trideset minut, ko začuti ob svoji strani trganje, suvanje in udarce. Skloni svojo skalnato glavo: glej, drobno pritlikavo človeče se je kretalo krog njega in s trdim kladivom udarjalo, klesalo z dletom in z železnim drogom rezalo v njegovo stran, zatem mu je s črnim prahom odgnal velik kos skalnatega telesa. Kamnosek, oni, ki se je bil spremenil v skalo, pravi tedaj: "Ti človek, ti si še močnejši od mene, človek hočem biti." In res, v prihodnjem trenutku je stal zopet stari kamnosek pred svojim kamnom v delavnici kot pravi človek. Pa spoznal je: "Človek je vsega stvarstva kronska, delo človekova pa je zlato v tej kroni."

Tako pripovedujejo japonske matere svojim vnukom, pa jim pristavijo: "Zato delajte in glejte, da boste tudi vi otroci vredna krona stvarstva."

Ob spominu na Barago.

Zanimanje za našega velikega misjonarja Barago tudi v starem kraju čimdalje bolj narašča. O tem pričajo neštete sklopitične prireditve, poedini članki v naših nabožnih listih ter poljudna predavanja v naših prosvetnih domovih. Posebno veselje pa je navdalo naša srca, ko smo izvedeli veselo novico, da pride Vaše društvo Baraga v stari kraj, da iznova razplamti naše navdušenje za gorečega indijanskega postola. V medsebojnem razgovoru si bomo dali račun o dosedanjem delu in hkrati podali smernice za bodočo propagando. Med našim ljudstvom je spomin na škofa Barago ponekod še prav svež. Zato je hvalevredno, da "Ave Maria" in "Baragov svetnik" zbirata take spomine in jih tudi javno priobčujeta. Vsaka drobtinica je nov prispevek k pospešenju Baragove beatifikacije.

En tak drobec pošilja tudi podpisana.

Baragovo ime je bilo v naši hiši vedno v čisilih. Ko smo bili še vsi otroci skupaj pod domaćim krovom, smo večkrat ogledovali njegovo sliko. Milina njegovega obraza in duševni mir, ki odsevata iz nje, sta se mojem spomini neizbrisno vtisnila. Še bolj kot slika pa odmevajo v mojem srcu proroške besede, ki jih

je večkrat izgovarjala naša dobra mati.

"Ljubi otroci, dobro si zapomnite, tale gospod so že med svetniki v nebesih. Prišel pa bo čas, ko jih bomo tudi na naših oltarjih častili kot svetnika."

"In kdaj se bo to zgodilo, mati?"

"Ko bodo pomrli sorodniki."

"Zakaj pa morajo prej sorodniki umreti?"

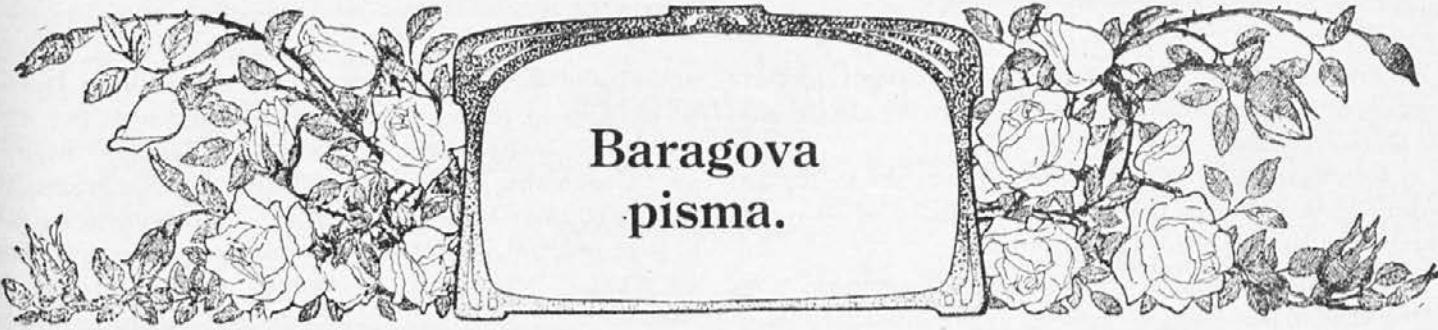
"Da se ne bi prevzeli, da imajo tako velikega svetnika v sorodstvu."

Moja mama so tudi radi prepevali pesmico, ki jo je, kakor so zatrjevali, pel Baraga, ko je hodil po zasneženih michiganskih gozdovih. Glas je:

Če bi bil men' kdo napovedal,
bi nikdar tega ne bil verjel,
da Ameriko bom gledal
in tam slovensko pesem pel.

Vižmarje pri Št. Vidu nad Ljubljano, 12. 4. 1931.

Fani Gostinčarjeva.

Baragova pisma.

Baragovo književno delo.

P. Hugo.

E predno se otvori pravi proces za beatifikacijo kakega služabnika božjega, pusti cerkvena oblast zbrati in natančno preiskati njegove spise, če je kaj pisal, se li strinjajo s katoliškim naukom ali ne. To z več strani ni lahko delo, posebno če je dotični pisal v jeziku, ki ga člani najvišje tozadovne komisije ne razumejo in se niti pričakovati ne more, da bi ga razumele. V takih slučajih zahteva cerkev, da se njegova dela prevedo v latinščino. Tudi glede Slomškove beatifikacije, kakor smo čuli, je stavila to zahtevo, a je pozneje od nje odstopila. Zadovoljila se bo z natančnimi referati v to pooblašcene komisije bogoslovcev. Saj ko bi se ne, bi bil Slomšek težko kedaj blažen. Kdo bi naj celo knjižnico njegovih del v latinščino prevedel in kdo šele založil.

Tudi naš Baraga je precej spisal, četudi ne toliko bogoslovnega kot Slomšek. In kot ta je pisal v jezikih, ki jih bodoča kardinalska komisija ne razume in se tudi zahtevati ne more, da bi jih razumela. A kakor je cerkev v Slomškovem slučaju spregledala prevod njegovih del v latinščino, tako ga bo sigurno tudi v Baragovem slučaju. V tem oziru se nam tedaj ni bati zaprek. Pač pa je potrebno, da vemo, kaj je Baraga spisal in skušamo čim prej zbrati, da določeni komisiji ne bo treba šele zbirati, kar zadevo lahko bistveno zavleče. V poštov pride vse, kar koli je spisal, knjige, pisma, poročila, dopisi.

Kar tiče njegova večja dela, knjige, smo bili splošno mnenja, da je njih seznam, katerega podaja slovenska bibliografija, zaključen. A eden naših prvih baragoslovcev je izrazil slutnjo, da temu najbrž ni tako. Po njegovem mnenju Baraga ni pisal samo v slovenščini, nemščini, angleščini in indijanščini, ampak tudi v francozščini. Meni osebno se nikoli ni zdelo verjetno, da bi bil on izdal tudi kako francozko delo. Bil je pač zmožen francozščine v besedi in pismu, vendar ne toliko, da bi se mogel na njenem književnem polju udejstvovati. Saj je gotovo vedel, kako delikatna ušesa imajo v tem oziru Francozi; za malo se jim zdi, če kdo njih jezik kakorsibodi maltretira.

Kljub temu me je mnenje onega gospoda napotilo, da sem začel zasledovati Baragovo književno delo tudi v tej smeri. Kar mi naš navdušeni in agilni ameriški baragovec Mr. Gregorič Jr. pokaže neko doktorsko dizertacijo washingtonskega vseučilišča. Naslov ji je: Catholic Missionary Activities in the Northwest 1818-1864. Washington, D. C. 1930. Predložila jo je za doktorat iz modroslovja frančiškanka S. Marija Akvina Norton. Iz naslova sem po pravici sklepal, da morajo v njej tudi naši misijonarji igrati svoje vloge in ne postranskih. Ko listam za stranmi, na katerih opisuje njih delo, navelim na str. 47 na neko Baragovo pismo. Znani ameriški cerkveni in misijonski zgodovinar John Gilmary Shea, ki je med mnogim drugim napisal, History of the Catholic Missions among the Indian Tribes of United States, 1529-1854. New York, 1899, se je obrnil na Barago, naj mu sporoči, kaj vse je v indijanskem jeziku napisal. Ta mu je v svojem odgovoru navedel ne samo kar je napisal v indijanščini, temveč vse, kar je v kateremkoli jeziku objavil.

Izvirnik tega Baragovega pisma hrani arhiv georgetownskega vseučilišča med takozvano Sheajevou zbirko 41-5. Ker je imenovana pisateljica dobesedno navaia, bo morda zanimal njegov dobesedni prevod. Tako-le se glasi:

Dragi gospod:

Radi ene ali druge okoliščine sem Vaše cenjeno pismo od zadnjega julija šele včeraj prejel.

Če še ni prepozno, Vam hočem na Vašo željo podati seznam svojih del, ter kedaj in kje so bila tiskana.

Svoje prvo indijansko delo sem spisal v Arbre-Croche, okraj Emmet, Mieh., ter je obelodanil v Detroitu, 1832. Bil je to molitvenik, cerkvene pesmi in katekizem, vse v enem zvezku. Pozneje sem istotam objavil štiri izdaje istega dela za naše indijanske misijone.

Moje drugo indijansko delo je bilo izvleček iz sv. pisma stare in nove zaveze, vsebujoč življenje Jezusa Kristusa, ter Liste in Evangelije celega leta. Ob javljeno v Detroitu in Ljubljani, Avstrija, 1837. v drugi izdaji 1846.

Tretje delo je bilo, en zvezek, 712 strani, naukov in premišljevanj o vseh katoliških resnicah, izdano v Detroitu, 1849.

Cetrti delo je bilo slovica čipevanskega jezika, njegova popolna slovica v enem zvezku s 576 stranmi, objavljena v Detroitu, 1849.

Peto, besednjak istega jezika, s 662 stranmi čisto drobnega tiska, minion, izdana v Cincinnati, 1852.

Spisal sem tudi 6 knjig v ilirskem jeziku, ki je moj materin jezik in eno v nemškem, o Indijancih. Ta je bila prestavljena v ilirski in francozki jezik. Njen naslov bi se v angleščini glasil: History, Character and Habits of the North American Indians. Bila je tiskana v Ljubljani, Avstrija, 1837. in v francozkom prevodu v Parizu, isto leto.

ževnih del končnoveljavno zaključen. Po letu 1854., ko je bilo to pismo pisano, ni ničesar novega več izdal. V francozkom prevodu je izšla samo njegova "Geschichte, Charakter, Sitten und Gebräuche der nordamerikanischen Indianer". A tega prevoda ni sam oskrbel, kakor tudi slovenskega ne, s katerim ga stavi v isto vrsto. Slovenski prevod je delo J. Keka, za francozkega mi ni znano. S tem pa seveda ni rečeno, da tudi kakih francozkih pisem ali poročil ni pisal.

Naša nadaljna raziskavanja o njegovih pisanih delih bo tedaj treba usmeriti za njegovo še neznano korespondenco in drugimi zapiski. Nedvomno se bo v Ameriki še precej tega našlo. Mislim pa, da so tukajšnji še neznani pisani viri bolj uradnega

The Franciscan Printery, Pulaski, Wis.
Sv. Anton pridiga svojim bratom.

Zdi se mi, da bi radi vedeli za indijanske naslove mojih del. Naslov prvega je: Anamie Masinagan, drugega: Gete Dibadjimowin, gaie Jesus o bimadisiwin oma aking, tretjega: Katolik Enamiad o nagatawendumowanin.

Slovica in slovar imata angleški naslov.

To je vse, kar hočete, gospod, vedeti o mojih skromnih delih. In sedaj: Bog Vas blagoslovi.

Vam udani

Friderik Baraga

škof in A. V. (apost. vikar Zgornjega M.)

Saut St. Mary 19. sept. 1854.

Ker je Baraga sam pač najbolje vedel, koliko in kaj je spisal, je tedaj seznam njegovih večjih knji-

značaja, kot njegov "Dnevnik" v Marquette. Njegova svetniška duša se najlepše zreali iz korespondence s sestro Amalijo, ki je pa med njegovim prvim obiskom domovine 1836-37 in njeno smrtjo 1862 zelo revna, dasi je bila vedno bogata. Poiskati bo treba pogrešana pisma iz te dobe na Amalijo. Nekdaj so bila v posesti njegove sorodnice gospe Dr. Sajovičeve v Ljubljani. Rajni Dr. Fr. Lampe si jih je izposodil, a so po njegovi smrti neznano kam prešla. Za Baragovo mladeničko dobo, bi bil velikega pomena njegov prvi Memorandum, na katerega se v drugem, ki ga imam v prepisu, sklicuje. Sam pravi, da je tisto, kar je v njem zabeležil — nepozabno.

Minnetonka.

(Indijanska povest iz Baragovih časov.)

P. Bernard Ambrožič, O.F.M.

(Dalje.)

ENAJSTO POGLAVJE.

Pregnan.

tistih dneh se je vrnil iz Washingtona gospod načelnik indijanske agenture ob Veliki Vodi. Dal si je poročati o dogodkih med svojo odsotnostjo in bolj ko je poslušal, bolj si je v zadovoljnosti gladil lepo zaokroženo brado.

Nikakih novih navodil ni dal svojim uradnikom. Nič razburjenosti ni kazal in v vsem se je vedel tako kot da je že dosegel svoj cilj. Spraševali so ga, kaj je opravil v Washingtonu in kako se bodo po njegovem mnenju stvari nadalje razvijale. Pa se je samo z omledo sladkostjo smejal na levo in desno ter pomirjevalno zamahoval z rokama.

“Vse je prav, je že vse prav. Kar mirno in premišljeno delajmo dalje, kmalu bo vse v redu.”

Zaprl se je v svojo uradno sobo in pisal pismo gospodu guvernerju michiganske države.

“Tako so mi naročili v Washingtonu,” je pisal, “da moram vse natančno poročati gospodu guvernerju, kaj se godi ob Veliki Vodi. Gospod guverner bo najbolje vedel, kaj je treba ukreniti, da bo prav za našo deželo in za Indijance. Zato sporočam, da so se te dni godile tu prečudne reči. Tukajšnji katoliški misijonar se je izkazal za jako slabega poznavača razmer. Namesto da bi blagodejno vplival na Indijance in jih pridobil za kulturo, je s svojo prenapetostjo razburil ves rod do take stopnje, da ga sovražijo kot pritepenca in vsiljivec, ki samo moti njih dosedanji mir. To se je pokazalo zlasti neki večer, ko je množica nenadoma navalila na njegovo stanovanje in mu pretila s smrtjo. Komaj se je belim posrečilo, da so razkropili divjake in jih odvrnili od krute namere. Ker beli niso hoteli rabiti orožja, so izvabili razkačeno množico k sodom in jo napojili. Tako so se dokaj hitro pomirili razburjeni duhovi.

Toda to je le tihota pred novim viharjem. Dobro čutimo, da bo kmalu zonet izbruhnilo. Kar je najhujše, je pa to, da divjaki postajo besni tudi napram ostalim belim v naselbini. Tega je kriv samo takozvani oče Banaga. Edina pomoč je, da se ta misi-

jonar čim prej odstrani od tu. Ako bo smel še nemoteno nadaljevati svoje razdirajoče delo, bo tukajšnja indijanska agentura kmalu izgubila vso moč in si nakopala skrajno nezaupanje vsega rdečega plemena.”

Tako in podobno je pisal gospod načelnik in je poslal pismo po zaupnem poslancu naravnost v roke michiganskemu governerju.

Uspeh pisma ni izostal. Pokazal se je hitreje kot je bil gospod načelnik sam pričakoval.

Oče Banaga se je v tistih dneh mnogo trudil, da bi izravnal neizrekljivo škodo, ki jo je revolucija onega večera prinesla med njegovo čredo. Dobro je vedel, kje je tisti sovražnik, ki je vsega kriv. Vendar se ni spuščal naravnost v boj z gospodom načelnikom ali z drugimi uradniki agenture. Zavedel se je, da bi ne opravil ničesar, saj je misijonar vedno brez moči napram zvijačnostim onih, ki v službi pekla razdirajo njegovo delo. To se pravi, misijonar je brez moči zoper nje, ako bi hotel s človeškimi sredstvi v boj. Oče Banaga je to dobro vedel, zato je bilo njegovo edino orožje, da je neprehoma ponavljal besede psalmistove:

“Naša pomoč je v imenu Gospodovem!”

Oče Banaga je pa tudi opazil, da se je po povratku gospoda načelnika sovražnik nekako umaknil in ni prav nič skušal ovirati misijonarjevega dela. Za dober teden ali dva se je celo zdelo, da v celi naselbini ni nobene kaplike ognjene vode. Uradniki agenture se niso skorai nič mešali med ljudi in najmanj agitacije ni bilo opaziti.

Oče Banaga se je čudil in si ni znal prav razložiti. Ni vedel, da je gospod načelnik namenoma tako odredil, ker je bil na tihem popolnoma prepričan, da so misijonari štete ure ob Veliki Vodi. In teh ur mu ni hotel greniti, čeprav ne iz kakega usmiljenja do njega samega, temveč zgolj iz političnih namenov: Misil si ie: Najlepše bo, če pustim te zadnje dni vse pri miru, da ne bo nihče slutil mojih prstov vmes . . .

Oče Banaga je obiskoval svoje ovčice po kočah in jih zbiral v cerkvi pri službi božji. Ni šlo tako hitro. Mnogi so se ga ogibali in se izmikali njego-

vim očetovskim opominom, ker jih je bilo sram. Le predobro so se zavedali, kako veliko in neodpustljivo grdobijo so bili napravili oni nesrečni večer ob njegovem povratku od Sv. Jožefa. Skoraj vsi so se kesali globoko v dušah, toda neupravičen ponos jim je branil, da bi svoja notranja čuvstva prehitro razodeli na zunaj.

Zato se je cerkvica le polagoma zopet polnila in mnogo potov je stalo očeta Banago, preden so mu njegovi duhovni otroci zopet s polnim zaupanjem zopet gledali v dobrotnе očetovske oči.

Tudi Indijanci so pričakovali, da se bo po načelnikovem povratku še poostril boj in da bodo beli še bolj besno izpodkopavali ugled očeta Banage med rdečim plemenom. In tudi to je bil vzrok, da se niso hitro po iztreznenju zopet oklenili svojega dušnega pastirja.

Toda tudi Indijanci so z očetom Banago vred prav kmalu z začudenjem opazili, da se je zgodilo ravno nasprotno. Seveda so skušali najti vzroke temu nenačnemu preobratu, ki se jim je zdel jako nevaren in sumljiv.

Sklicevali so tajne sestanke v ožjem krogu in kaj hitro se je raznesla po naselbini govorica, kaj so možje dognali in iztuhtali.

"Sedaj je gotova stvar, da nam bo Washington ukraadel zemljo in nas iztiral odtod."

"Ne bo orumenelo listje na našem drevju, ko bomo že napajali svoje konje ob očetu voda, tam daleč na zapadu, ob reki Mississippi."

"Zato je šel v Washington gospod načelnik in je izposloval od vlade naš izgon."

"Hitel je, da bi prehitel Kitči Šando in druge može. Gotovo ima v žepu pisano naročilo . . ."

"Nič več nas ne bodo vprašali, če prodamo zemljo ali ne. Zapodili nas bodo kot trumo bivolov na preriji . . ."

"Kitči Šanda se zastonj trudi, če so mu sploh dali besedo. Morebiti so ga vrgli v ječo in vse druge može ž njim . . ."

"Gospod načelnik molči in se na tihem smeje, ker dobro ve, da se v trdnjavi Dearborn tam ob južno zapadni obali michiganskega jezera že odpravlja na pot vojaška posadka, ki nas bo zajela in pognala za solncem proti večeru . . ."

Tako in podobno so šle govorce z bliskovito nagnico iz ust v usta. Nepopisno razburjenje je nastalo po vsej naselbini. Skrivaj so se dvigale pesti proti uradniškim hišam indijanske agenture in če se je kje prikazal beli uradnik ali kožuhar, se mu je Indijanec izognil z globokim gnjevom v duši.

Oče Banaga je seveda zvedel za novo bojazen svojih nesrečnih ovčic in silno ga je zaskrbelo . . .

Preudarjal je in tuhtal. Moral je priti do zaključka, da strah Indijancev utegne biti prav dobro utemeljen. Zgrozil se je ob strašni misli, da bo mo-

rebiti vse njegovo ogromno delo v hipu uničeno, njegov bujno rastoči vinograd v trenotku poteptan.

Prišlo mu je na misel, da bi se dalo sedaj na njegov migljej vse obrniti. Ne bilo bi treba drugega kot par sodov ognjene vode in kratek hujskajoč nagon, pa bi v dobri uri ležali vsi uradniki z gospodom načelnikom vred v lastni krvi, indijanska agencija bi bila kup kadečih se razvalin . . .

Razumljivo je, da je bila to le hipna misel v misionarjevi glavi in se ni mogla razviti v mikavno izkušnjava. Oče Banaga ni povzel iz te misli ničesar drugega ko nov dokaz, kako slabotna so človeška sredstva in kako brž se lahko obrne takozvana človeška sreča.

"Naša pomoč je v imenu Gospodovem . . ."

Zbral je može in po njih povabil vse rdečekožce na veliko zborovanje. Kristjani in pogani so se znetli v prav tisto ljubko dolinico, kjer je zboroval pred nedavnim znani indijanski veliki svet vseh Ottawancev iz spodnjega in gorenjega Michigana.

Mnogi so prišli bolj iz radovednosti nego iz prepričanja in vere, da bo oče Banaga kaj koristnega povedal. Zopet ni bilo nič nasprotovanja od agencije in njenih uradnikov, čeprav ni delal oče Banaga iz svojega početja nikake skrivnosti.

Tiho so posedli po mehki travi in si prižigali pipe. Topo so gledali predse v tla in njihov mir ni pomenil nič drugega ko najodločnejšo voljo, da bi zdaj zdaj planili in se pognali kot divje zveri v obrambo svojih pravic.

Oče Banaga je stopil mednje in jim govoril:

"Možje Indijanci! Vaš duhovni oče dobro razume silne skrbi, ki razjedajo bolna srca njegovih in božjih otrok. Dobro vem, česa se bojite, pred čim trepetate. Žal, ne morem vas zagotoviti, da je vaša bojazen prazna. Vse je mogoče. Upam sicer, da se motite in da se nič takega ne bo zgodilo. Vendar je to samo upanje in to veste, da človeško upanje rado varja.

Zakaj in čemu sem vas sklical na zborovanje? Zato, da vam povem nekaj, kar vam bo morebiti v tolažbo v teh težkih dneh strahu in bojazni. Sklical sem vas, da povem in se zaobljubim pred vami: Ako je po volji Velikemu Duhu in vam, se vaš duhovni oče ne bo nikoli in nikdar do svoje smrti ločil od vas. In če bi vas tudi resnično pregnali odtod in vam odkazali nova bivališča in lovišča tam daleč ob Mississippiju, tudi tja pojdem z vami! Pomagal vam bom vsepovsod in vas tolažil v vaši nesreči. Velikega Duha vam bom oznanjeval in ga prosil noč in dan, da ne pozabi in ne zapusti mojih nesrečnih rdečih bratov.

Možje bratje! Na licih vam berem, kaj je v teh dneh pisano globoko v vaših dušah. Pobili bi rajši vse bele kot zapustili svoja sedanja lovišča. Zadnjo kapljo krvi bi radi dali za prostost svoje zemlje.

Raztrgati bi se dali rajši na kosce. Toda, možje bratje, odložite take črne misli! Kristus je pretrpel hujše preganjanje in ni klical maščevanja na svoje preganjavce. Njegovi učenci ste mnogi med vami, drugi ste poklicani, da stopite pod njegovo zastavo. Pomirite svoja srca in počakajte, da vidimo, če se res kaj hudega pripravlja. Zaupajte v pomoč Velikega Duha in v prijateljstvo in ljubezen vašega duhovnega očeta. Rekel sem vam, da vas nikoli ne bom zapustil. Še enkrat vam slovesno ponavljam dano besedo.

Možje bratje! V zameno ne zahtevam nobene obljube od vas. Vem, da so grozno razboljena vaša srca in v taki razboljenosti src je težko dvigati roke k prisegi. Vse, kar želim danes, je to: Mirno se razidite kakor ste se mirno sešli. Vzemite si čas in razmišljajte moje besede. Pozneje mi boste povедali, pri katerem koncu so se ustavile vaše žalostne misli."

Dogovoril je oče Banaga in je opazoval lica pred seboj. Le na nekaterih je opazil nekaj več jasnosti, kakor da jih je obsejal žarek radosti ob Banagovih besedah:

"... tudi tja pojdem z vami ..."

Drugi so ostali mrki in so s počasnimi koraki zapuščali dolinico, njihovi pogledi so se pa še dalje upirali v tla in snovali črne naklepe.

Vendar je prineslo zborovanje v dolinici novega netiva za razmišljanje in za razpravljanje po naselbini.

Rdeči rod se je razcepil v dvojni tabor:

"Da imamo le očeta Banago s seboj, potem se nam ni ničesar batí, čeprav bi morali na ono stran velikega Mississippija ..."

"Oče Banaga nam ne more nadomestiti izgubljene domovine. Njegove obljube nimajo nobenega pomena za nas ..."

Tako je trdil en tabor, ravno drugače nasprotni. Veliko prerekanje je šlo po naselbini, oče Banaga je pa mirno molil in delal, kakor da se ni nič zgodilo.

* * *

Nekaj dni po tistem je prinesel sel gospodu načelniku pismo od governerja in že njim veliko zadovoljnost v načelnikovo srce. Bilo je pisano, da je governer že storil svoje pri detroitskem škofu in bo kmalu vse dobro in prav.

Gospod načelnik si je zadovoljno mel roke in koval načrte za nove zmage. Iz pisma je sicer spoznal, da governer ni s srcem zoper misijonarja, da se je torej obrnil na škofa bolj prisiljen po razmerah kakor iz notranjega prepričanja.

Ako bi imel gospod načelnik nekoliko poštenja v sebi, bi ga bila ob tem spoznanju zapekla vest. Toda nič takega se ni zgodilo v njegovi notranjosti in zato si je zadovoljno mel roke in se zmagošlavno smejal ...

Okoli dva tedna pozneje je dobil oče Banaga obisk, ki mu je bil nedopovedljivo dobrodošel. Iz Detroita se je bil pripeljal misijonar Visoczki in potrkal pri očetu Banagi.

Kako bi oče Banaga ne bil vesel obiska duhovnega sobrata? Saj je ves čas svojega ameriškega življenja deloval tako oddaljen od duhovniških tovarišev, da je moral prehoditi stotine milj, če se je hotel sestati s katerim.

Skoraj razigrano veselje je prevzelo očeta Banago in postal je zgovoren kot redkokedaj. Spraševal je in pripovedoval, da še opazil ni, kako je njegovemu gostu nekaj zapiralo besedo in mu dušilo prostodušnost.

Šele naslednji dan po končanih jutranjih pobožnostih je misijonar Visoczki povedal, kaj ga je bilo spravilo na pot k Veliki Vodi.

"Ljubi sobrat, imam ti sporočiti važno naročilo od gospoda škofa. Poslal me je sem, da prevzamem tvoje mesto, tebe pa misli poslati gori na sever na obale Gorenjega Jezera . . ."

Umolknil je in ni premaknil očesa od svojega gostitelja.

Oče Banaga je okamenel. Nekaj minut je zbiral v sebi vojsko raztresenih misli, ki so se ob tej novici vsule v njegovo glavo kot da se je utrgal roj komarjev iz bližnjega močvirja . . .

Obale Gorenjega Jezera so bile že v Krivem Drevsu sladke sanje Banagovih noči in neugnane želje njegovih dni. Vedel je, da je tam gori bogato in nepregledno obširno polje, na katerem bi se dala pridelati neizrekljivo bogata žetev. Na to je mislil prav do zadnjega, tisto polje je imel pred očmi še v oni minutih, ko je pred nekaj dnevi izpregovoril na zborovanju v dolinici tako odločne besede:

"Pojdem z vami do Mississippija in še dalje, ako treba . . ."

Ko so bile te besede izgovorjene, je s silo iztrgal iz srca želje po obalah Gorenjega Jezera in je iz glave izbrisal vse misli na severne pokrajine Michigana.

In glej, čisto iznenada stoje pred njim tiste nepregledne pokrajine sedaj. Nič več kot sanje, nič več kot cilj njegovega hrepenenja, temveč kot dežela, kamor ga že pošilja višja moč.

"Toda zakaj ravno sedaj?"

"Kako, da je moralo priti to sporočilo v tako neugodnem trenotku — — — ?"

"Ali je to res višja volja, ali je le uspeh sovražnikovih spletek in pretkane politike . . .?"

Oče Banaga kljub vsej golobji preprostosti sreca ni mogel biti slep za zvijačnosti otrok tega sveta.

Kljub svoji neprisiljeni ponižnosti ni mogel prezreti dejstva, da se je dogodilo nekaj nepoštenega in da je po neki neznani poti celo sam gospod škof podlegel navalu tiste nepoštenosti in se ji vdal.

Oče Banaga je bil človek in ob tem razmišljanju se je dvignilo v njem nekaj človeškega. Bilo mu je, da bi planil in se branil. Prišlo mu je, da bi dvignil prst in pokazal zvijačo in zaklical:

"Tam je zahrbtnost in zahrbtnosti se ne ukonim!"

Pa ni nič rekel in je še dalje lovil bežne misli.

"Sedaj naj torej grem, ravno sedaj, ko sem pred narodom izrekel svojo oblubo in je še vsa sveža moja beseda v njihovih ušesih! Še odmevajo glasovi moje oblube po goščavah in presekah, še se love ob stenah bornih koč in siromašnih wigwamov, jaz naj pa pozabim na vse in naj grem? Kako bo obstala za menoj vera v misijonarjeve besede v teh krajih?"

Pa se je nekaj zasukalo v njegovih mislih, da si je rekel oče Banaga:

"Čakaj, prijatelj, in poslušaj: Ali si bil opravljen do take oblube? Ali si prišel prineseti temu rodu Kristusa ali — sebe? Ali je bolj potrebno, da ostaneš ti pri njih, ali je bolj potrebno, da ostane Kristus — ?"

Odgovor na to nenaseno vprašanje je bil očetu Banagi tako hitro pri rokah, da mu je prinesel vso jasnost v glavo in vse olajšanje v srce, preden je slišal zadnjo besedo odgovora.

Brez besede je segel v roke novemu misijonarju ob Veliki Vodi, ki je tudi sam brez besede strmel vanj.

Obrnil se je in pričel pospravljati svoje malenkosti, da se pripravi za dolgo potovanje.

(Dalje prihodnjič.)

Razkropljenim tretjerednikom.

O naših naselbinah širom Amerike je razkropljenih mnogo tretjerednikov. Po odhodu iz domovine so zgubili vsak stik s tretjim redom in morda polagoma na vse pozabili, ker niso imeli prilike se kakri tukajšnji skupščini priklopiti. Nekateri so mu vendar ostali zvesti in po možnosti vršijo svoje dolžnosti. To vidim iz tega, ker naročajo tretjeredniške škapulirje in pasove. Ene kot druge, ki še želijo biti otroci sv. Frančiška in bi bili radi deležni obilnih duhovnih dobrat, ki jih naklanja III. red, s tem pozivljam, naj se javijo.

Tu pri Mariji Pomagaj imamo postavno vpeljano skupščino III. reda, ki ima seveda le malo udov, ker okrog nas ni Slovencev. Tej skupščini se lahko vsi oni priklopijo, ki zdaj nobeni ne pripadajo, ali vsaj nimajo nikakega stika s tisto, kateri so nekdaj pripadali. Morda jih nikoli ne bo k Mariji Pomagaj, ker so predaleč. Nič za to. Kar ni mogoče, pač ni mogoče. Končno mesečni shodi niso tako bistveni, da bi bila brez njih skupščina nemogoča, ali da bi ne mogel biti tretjerednik, ki se jih ne udeležuje. Seve, kdor ima priliko, pa ne hodi k shodom, gotovo ni dober tretjerednik. Kdor bi pa rad hodil, pa iz kateregakoli važnega vzroka ne more, je lahko dober tretjerednik, če le vrši svoje druge dolžnosti.

Vsekako bo lažje ohranil smisel za tretji red in njegovega duha, če od kake skupščine, naj ima svoj sedež še tako daleč, dobiva vsaj nekaj pobude kakor če je popolnoma samcat odrezan ud. Tak je odsekana veja, ki sploh nobenega življenskega soka več ne prejema od drevesa in ni čuda, če usahne. Ako se jih bo večje število prijavilo za sprejem v našo skupščino, jim bomo v Ave Mariji določili po-

sebni kotiček, ki jim bo od časa do časa dal vsaj nekaj navodil za duhovno življenje. Tako bo voditelj prišel k njim, če oni ne morejo k njemu in jih s tiskano besedo vnemal za Frančiškove vzore, kar se pri shodih vrši z živo besedo.

To misel mi je sprožil poziv vrhovnega vodstva ameriškega III. reda na splošni tretjeredniški kongres, ki se bo letoski august vršil v San Francisco, v solnčni Kaliforniji. Kaj hočemo mi Slovenci s svojimi tremi skupščinami v Chicagi, New Yorku in Lemontu. Če bi vsi šli tja bi ne pomenili dosti. A sploh ne vem, če imamo kakega tako petičnega v svoji sredi, da bi bil zlasti v teh hudih časih pripravljen v ta namen izdati kak stotak, dasi bi zraven poneni videl Kalifornijo, Florido in še marsikaj. Bomo morali že one člane III. reda, ki prebivajo v San Francisco, ako jih je kaj, pooblastiti, naj nas zastopajo. Pa vsaj to bi rad, da bi zbral in po možnosti strnil v eno celoto vse raztresene ude slovenskega III. reda v tej deželi in mogel sporočiti vrhovnemu vodstvu, da tudi Slovenci ne spimo.

Vsi tedaj, ki tukaj ne spadate še k nobeni skupščini, a še hočete biti Frančiškovi otroci, javite se z željo, da hočete biti včlanjeni naši skupščini pri Mariji Pomagaj. Ne pozabite dostaviti: Kje in kedaj ste bili sprejeti. Kako redovno ime ste dobili. Ste li že prestali leto poskušnje. Kje in kedaj ste delali redovne oblube. Na podlagi teh poročil vam bom dal nadaljnja navodila, kaj vam je storiti, ako bi to ali ono še ne bilo v redu.

Pišite na naslov:

Rev. Hugo Bren, O. F. M.
P. O. Box 443, Lemont, Ill.

Biti katoličan nam bodi ponos!

Rev. Janez Filipič, Krško.

(Dalje.)

In z Marijo moramo pripeljati nazaj tople in prisrčne Marijine pesmi, pesmi, ki so tako lepe, kakor da bi bile pisane z luninimi žarki, ali pa, kakor da jih je rosa natrosila v solzno dolino. In tisti dan, ko se to zgodi, jo hočemo ozaljšati s poljskimi cvetlicami in z gozdnim zelenjem. In potem hočemo slaviti njen obiskovanje. Zakaj mati se bo vrnila v našo cerkev. In k njej hočemo potem moliti in njej v čast prepevati. In našemu katekizmu hočemo podeliti nekaj več prostosti. V njega hočemo vplesti njen brezmadežno Spočetje. Zares! Mi nimamo Matere Marije! Neobhodno je potrebno, da jo pokličemo nazaj. Pognala bo kakor cvetlica iz mrzlih sten naših cerkva. Jaz vsaj Te srčno pozdravljam, o blažena Devica!" (Glej: Der eucharistische Völkerbund, 1921, 61-62.)

Kakšno hrepenenje po občestvu svetnikov, posebe po občestvu Matere božje!

In drugoverec ob grobu svojih dragih ranjkih! Kako malo resnične tolažbe! — Ima sicer vence, ima petja, ima govore, — a vere, da more ranjkim pomagati, nima. Zakaj protestantje kakor pravoslavni ne verujejo v vice. Ali je ranjki zveličan, tako učijo, in potem je v nebesih, in kot tak naših prošenj ne potrebuje; ali je v peku in potem je pogubljen, in naša molitev mu ne more pomagati. Nauk o malih grehih, o neodpuščenih časnih kaznih, jim ni poznan, zato tudi nauk o čistilnem ognju v vičah nepoznan.

Bilo je med svetovno vojno, ko je dobila visoko naobražena gospa pismo s poljskega bojišča. Med drugim sta dva njenih sinov pisala tudi tole: "Ljuba mati! Preskrbela si nama izobrazbo; učila sva se jezikov, godbe, slikanja, plesa. Samo moliti nazu nisi naučila. Tu na bojišču vidiva, kako tovariši molijo in koliko tolažbe ter upanja zajemajo iz molitve. Samo midva ne znava moliti. Oh! Kako revna sva v tem oziru! . . ." Oba sta kmalu padla. Mati je iskala tolažbe pri evangeljskem pastorju; toda na nobeno vprašanje ni dobila zadovoljivega odgovora. Zbledlo se ji je v glavi; morala je v sanatorij. Ko se ji je izboljšalo, je došla na dom.

Danes je katoličanka ter se čuti srečno, da more moliti za večni mir svojih sinov. (A. Čadež, Most v življenje, 1923, str. 84.)

* * *

Pa pojdimo še dalje! Kako lepi in tolaživni so za nas dalje nauki o sv. zakramentih in to v prvi vrsti zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa!

"Napake priznati je znamenje zdravja," je dejal stari pagan Seneka. Kaj bi pa šele dejal, če bi vedel za božjo ustanovo sv. spovedi. Saj je spoved zdravilo samoljubju, protiutež napuhu, vzgoja značaja, šola poboljšanja ter zakladnica srčnega miru in moči. Kako zelo jo proslavlja največji nemški mislec 17. stoletja, Leibnitz: "Ni mogoče tajiti, da je spoved vredna božje modrosti in da v vsem krščanstvu ni lepše in hvalevrednejše stvari od nje, kar z občudovanjem priznavajo celo Kitajci in Japonci, kajti potreba spovedi mnoge oplaši pred grehom, posebno take, ki še niso zakrknjeni, in pačlim nudi veliko tolažbo. Svet spovednika jim koristi za ureditev raznih nagnjenj, za spoznavanje napak, za ogibanje grešne priložnosti, za povrnitev ukradenega blaga, za nadomeščenje storjene škode, za rešitev dvomov, za dvignjenje pobitega duha, z eno besedo, za uničenje ali olajšanje vsakega grešnega zla. In če je na zemlji komaj možno najti kaj boljšega kakor je zvest prijatelj, kolike vrednosti je šele to, da je spovednik po svetosti zakramenta zavezан k molčečnosti in pomoči."

Še celo brezbožno živeči Voltaire, ki se je naravnost norčeval iz svetih reči, je priznal, da je v spovedi moč, ki ohrani človeka nravno nepokvarjenega. Zapisal je o spovedi tole priznanje: "Spoved smatramo lahko za najkrepkejše povodce, ki odvračajo človeka od skrivnih grehov." Prav to misel je izrekel skoraj z istimi besedami tudi malo krščanski pedagog Pestalozzi. Da, celo pesnik Goethe bridko toži, ker je reformacija med protestanti odpravila ustno spoved; s tem je zamorila izdatno zveličavno sredstvo, ki vzgaja nravnost.

Dodajmo tem trditvam nekaj zgledov!

V Ljubljani je živel protestantski mož, ki je dejal svoji katoliški ženi: "Najrajši te imam, ko prideš od sv. spovedi in sv. obhajila, takrat včm, da si takto dobra in čista."

Neki francoski častnik — o njem piše Millot — je nekaj dni sem opazoval nekak čuden nemir svojega sina. In kot dober krščanski mož, ki zna svojega sina vzbujati iz katoliške globine, ga je poklical k sebi ter mu je dejal: "Dragi moj sin, poznam stiske tvojega srca; z naravnimi močmi ne boš zmagal. Ko sem bil sam v svoji notranjosti tako razburkan, sem imel eno gotovo sredstvo, a tudi le eno: Odprl sem svoje srce svojemu spovedniku in nato sem šel pobožno k sv. obhajilu. V trenutku mi je bilo srce sveže in jasno." In očetova beseda je naraščala v odločnost; slovesno je zatrdiril svojemu sinu: "Sin moj, brez tega bi jaz, tvoj oče, danes ne

bil to, kar sem. Hotel sem ti to povedati." (Bogoljub, 1927, 54.)

Dne 21. decembra 1858 se je podal k svetu živečemu župniku v Arsu na Francoskem odličen gospod, bivši častnik. Župnik Janez Vianney († 1859) je sedel pri leseni mizici v zakristiji, zraven njega je bil mali klečavnik. Tujec ga prijazno pozdravi in pravi: "Gospod župnik, prihajam, da bi se z vami pomenil o resnih stvareh." — "Dobro," pristavi župnik pohlevno; "pokleknite tukajle na stolček," ter pokaže s prstom na prostor pred mizo.

"Gospod župnik, nisem prišel zaradi spovedi," se izgovarja došli tujec. "Čemu ste pa prišli?" — "Rad bi imel z vami razgovor o verskih vprašanjih." — "Saj jaz ne znam na učena vprašanja odgovarjati. Le stopite sem in pokleknite na stolček." — "Prosim, gospod župnik, rekel sem že, da nisem prišel k spovedi. Nimam nič vere in ne verujem, da . . ." — "Vere nimate? Ubogi človek! Jaz ne vem veliko, toda vidim, da ste še bolj neveden, nego sem jaz. Jaz vsaj vem, kaj moram verovati, vi pa

še tega ne veste. Storite, kar sem vam velel in pokleknite semkaj."

"Pa vprav o spovedi me dvomi motijo," pravi tujec; "ne bom se spovedoval, ne da bi veroval." — "Verjemite mi, jaz vse te reči dobro poznam; le pokleknite."

Ker mož ni vedel, kako bi se še izgovorjal, poklekne, dasi vznemirjen; premagalo je sveto, resno obliče gorečega župnika. Ta ga izprašuje in odpira s pomočjo božje milosti njegovo srce. Čez četr ure se dvigne bivši častnik in član častne legije. Solze so zalivale njegove oči in drsele po njegovih licih. Bile so to solze veselja.

Podobno je drug visok francoski častnik dejal po sv. spovedi patru Britaine-u: "Francoski kralj z vsem svojim bogastvom ne more biti tako srečen, kakor sem jaz danes. Še nikdar v življenju nisem občutil toliko sladkega miru kot sedaj." O če bi mogle govoriti spovednice! To bi bila zgodovina, zgodovina o tihem oceanu solz, ki so tekle od samega veselja.

O pravem času.

Povestica za zaročence.

V Bramorjevi družini že dolgo časa ni bilo pravega soglasja. Gospa je sede pri oknu pletla, gospod pa je sedel pri pisalni mizi. Videlo se je, da mu delo kar nič ne gre od rok. Zdaj gleda na papir, zdaj skozi okno na vrt, čelo pa grbanči v globoke gube.

Na vrtu se začuje dekliški glas in ta obrne njegovo pozornost na hčer, ki si je dala na vrtu opraviti. Bramor odloži pero, gre enkrat po sobi gori in dol, nato se vsede k soprogji in pravi: "Zadnji čas je, da se Julka poroči. Sedaj ima 25 let. Če kmalu ne dobi moža, bo ostala stara devica, sitna in nadležna, kakršnih je dosti na svetu. Ali sva ji zato dala tako skrbno vzgojo?"

Gospa je bila na to pripravljena, in kakor vse matere, je tudi ona zagovarjala hčer, da ni enostranska, ampak pridno in praktično dekle, treba ji pustiti prosti roko, saj snubca ima — Pavla Rajarja, ki je delaven, varčen mojster in pošten kristjan.

"Rajar pa Rajar, to je tvoja pesem; samo za to, ker sta se kot otroka igrala. Majhna obrt, saj nima več, kot enega samega pomočnika."

Mati je dobro vedela, da se imata Pavel in Julka rada in je zelo želela, da se vzameta. Tedaj pravi: "Cel svet občuduje Pavlovo delo, njegove hišne oprave. Eno samo napako ima, kredita namreč mu manjka."

"Kajne, Bramor naj mu pa nasuje denarja? Zakaj pa ne pride blizu? Ali ga bomo mar šli snubit? — Sicer pa ima Julka lepo priložnost. Adolf Zelnik, tekstilni tovarnar se zanima za njo." — "Zelnik?" — "Da, Zelnik; včeraj mi je zaupal svojo namero. Kaj ne, tekstilni tovarnar se drugače glasi, kakor mizarski mojster?"

"Zelnik? Ta vendar ni naše vere? Bojim se, da mešan zako ne bo dosti prida." — "V tem slučaju se gotovo motiš, ljuba žena. Zateri svoje pomislite in vedi, da bo naša trgovina po tej zvezi pridobila na ugledu in tudi materialno. Zelnik je drugač vere, toda on radovedje priprusti, da so vsi otroci iz tega zakona katoliško krščeni in vzgojeni. Tudi obljuduje, da Julka nikakor ne bo oviral v spolovanju njenih verskih dolžnosti. Obvesti toraj Julko o moji nameri; prihodnjo nedeljo praznujmo zaroko."

"Mar Julka nima nobene besede, ali jo hočemo kar tako prodati?"

"Še tega se manjka. Starši določijo otrokom srečo in otroci morajo ubogati. Seveda bo Julka jadikovala po svojem Pavlu, pa to jo bo že minilo."

Naslednjo nedeljo je bila zaroka. Julka, vajena pokorščine, se je vdala, in Zelnik jo je obsipal s toliko ljubeznivostjo, da ni nasprotovala. Sicer pa je bila zaroka potekla prav trezno. Šampanjec se je sicer penil v brušenih kozarcih, a Julkino srce je bilo mrzlo. Zopet in zopet se je spomnila Pavla in mislila, Bog zna, kaka čutila navdajajo njega pri tej novici. Sicer si pa še nikdar nista obljubila zakona. Tisti čas, ko se je zaroka vršila v hiši tovarnarja, je pa Pavel klečal v župni cerkvi pred Marijinim altarjem in si obriral solze s svojih temnih oči.

Sest tednov pozneje je Zelnik v župnem uradu podpisal od cerkve predpisano obljubo glede vzgoje otrok itd. in dva dni pozneje so obhajali v tovarnarjevi vili rojstni dan ženina. Na tej gostiji je vladalo veliko veselje; najbolj razborit je bil Zelnik sam. Uganjal je duhovite šale in zabaval celo družbo. Ljubeznivo je občeval z Julijo in ji pri tej priliki obesil krog vratu zlato verižico z dragocenim medaljonom. Julka se je trudila pozabiti prejšnje razmere in skušala ljubiti sedanjega ženina, četudi je njeno pazno oko opazilo tu pa tam kako napako. Zelnik je bil trd in je preveč pil.

Krog osme zvečer se je družba razšla in Zelnik je spremljal svojo nevesto na poti proti domu. Večer je bil krasen, zato so Bramorjevi vbrali daljšo pot, stara dva naprej, zaročenca v razdalju za njima. Ko pridejo krog oglja, srečajo duhovnika, ki nese svojo popotnico bolniku. Julka takoj zdrkne na kolena in počasti presveti zakrament. Zelnik gleda ta prizor, potem pa reče: "Ali vselej pokleknesh, kadar srečaš duhovnika?" — "Jaz ne pokleknem pred duhovnikom, ampak počastim Jezusa, ki je pričujoč v sv. zakramenu in katerega nese duhovnik bolniku."

"Julka, moram se te res sramovati. Dovolil sem, da opravljaš v cerkvi verske dolžnosti, da pa na cesti vpričo mene padaš na kolena, je že preveč. Ljudje se nam bodo smeiali."

"Ako se mi norci posmehujejo, me ne žali; zdi se mi pa pregrešno svojemu Zveličarju odrekati spodobno čast."

"Ne razburjam se, draga; vendar te prosim, da zanaprej, vsaj vpričo mene, opustiš tako javno izkazovanje. Moli v cerkvi, cesta ni cerkev."

(Konec na str. 192.)

*Sestram
v Gospodovi
službi,*

*našim
učiteljicam
mladine.*

Z GRIČKA ASIZIJ.

zadnji številki Ave Maria je bilo poročano, da nam bo mogoče v tej številki poročati kaj o zgradbi našega novega samostana. Dán na dan pridejo delavei spraševat, če že zidamo in prosijo, da jih priporočimo našemu podjetniku. Upamo, da le še malo časa in prva lopata v zemljo bo navedala početek našega tako zaželenega in prepotrebnega konventa. — Prijatelji, ako morete in kolikor morete, prosimo pomagajte. Lahko se oglasite in nam ponudite sedaj pomoč, četudi boste zamogli to storiti šele tedaj, ko se bodo delavske razmere izboljšale. — Me bi pa le lahko malo preračunale, v koliko se moremo zanašati na pomoč našega naroda. Več pojasnil glede tega v prihodnji številki.

Pretečeni teden smo imele v kapelici čudnega gosta. Bilo je med deveto in deseto uro dopoldan. Ena sestra je šla v kapelico in vidi pri kipu Male Cvetke, gospodiča, ki si v zadregi popravlja lase. Menda je bil ta čas že gotov s svojo pobožnostjo, zakaj, ko pride sestra nazaj, jo je že popihal v avtomobil, ki se je nahajjal na cesti. Tam je imel še par tovarišev. Ko smo seznale, da smo imele čudnega molilca v kapelici, smo šle pogledat, kako je z nabiralnikom za milodare, ki se je nahajjal pri kipu Male Cvetke. Kar smo slutile, to smo našle. Nabiralnik naše male cerkvice je bil docela prazen. Sklenile smo, naj bodo od sedaj naprej glavna vrata v kapelici zmirom zaklenjena. Ako pa pride kak naš rojak, naj pozvoni in drage volje mu bomo odprle kapelico. Kako dobro srce ima naša Malá Cvetka, da ni nagnala tega nepridiprava!

Naša dva pevska zpora dobro napredujeta. To pokažeta pri naši majniški pobožnosti. Le zbor postulantinj malo šepa; enkrat pojeno preglasno, a drugokrat zopet pretihko. Pa se bodo menda že navadile. Majniška pobožnost pa se obhaja tudi zu-

naj v naravi. Vsako drevo ima svojevrstne pevce in čestilce Marijine. Tu se ne sliši le visoko žgolejje, ampak tudi globoko bobnanje, kadar namreč šoje bobnajo po votlem deblu ali vejah. Komu bi se pač ne vzradostilo srce ob pogledu krasne narave in milega ptičjega petja!

Za naš nov samostan so darovali sledeči: Mr. Dolinšek iz Jolieta \$5.00, Mr. Rakovec iz Cleveland-a \$2.00, Mrs. Ovca iz New Yorka \$20.00, Mrs. Jančarič iz Bethlehema \$2.00, Mrs. Jakofčič iz Steeltona \$5.00, Mrs. Duič iz Bethlehema \$5.00.

Bog naj vsem bogato poplača!

OD BIVŠE TAJNICE S. Ž. Z.

V 5. številki mesečnika Ave Maria sem čitala, da naše č. šolske sestre nameravajo v kratkem pričeti z zidavo novega samostana v Lemontu (Griček Asizij), Illinois. Ob tej priliki sem se spomnila na knjižice, ki so jih č. šolske sestre izročile S.Ž.Z. ob času sheboyganske konvencije s prošnjo, da bi se knjižice razpečale, kar gre v korist novega samostana. Konvenčna zapisnikarica je meni izročila imenik vseh delegatinj, ki so vzele dotične knjižice v razprodajo, nakar sem jaz izročila imenik č. sestram, neoddane knjižice pa vrnila.

Ker č. šolske sestre nujno rabijo denar, apeliram na vse bivše delegatinje, ki ste vzele knjižice in morebiti še niste poslale denarja za prodane listke, da to storite v kratkem. Naslov: **Sisters of St. Francis, Mount Assisi, P. O. Lemont, Illinois.** Trdno sem prepričana, da se boste vse potrudile in priskočile na pomoč našim č. šolskim sestram, kajti tudi one so storile veliko dobrega Slovenski Ženski Zvezi.

Julia Gottlieb.

Uporaba mesečnih listkov.

V. POGLAVJE.

(Dalje.)

Važno je zato, da poznamo, kakšni nagibi naj nas vodijo.

1. Ako se kdo odpove temu ali onemu zemskeemu imetju samo zato, ker to ali ono ne pristoji umnemu človeku, ta nagib ni slab. Znan pa je bil že pogonom.

Ako je kdo zmeren, trezen, čist, zato, ker je nezmernost nečistost, nepristojna človeku, je ta nagib naraven, ni pa najvišji.

2. Kdor pa se za krščansko čednost prizadeva, in poželjenje premaguje iz namena, da doseže kot kristjan večno plačilo v nebesih, je namen že krščanski, čeprav še ni najpopolnejši.

3. Če pa se kdo premaga iz ljubezni do Boga brez ozira na večno plačilo, je pa to popoln nagib. Tako so živeli, tako so se žrtvovali svetniki, zato imenujemo ta način vaje v čednosti, sveta čednost.

Vsi preskušamo, da je človeško življenje nepre-

nih stvareh premagovati, pa kmalu vse opustimo. Ako smo zrastli v eni čednosti, smo napredovali nehote tudi v drugih: Ako smo zatrli enako napako, smo že zmanjšali ali odložili obenem nekaj drugih.

Pomni pa: ko izžrebaš l'stek in prebereš krepost, v kateri se ti je vaditi ta mesec, n. pr. potrpežljivost, zmernost, čistosti itd. ni dovolj, da si prebral listič in splošno skleneš, da se boš vadil v tej čednosti. Vse isti dan dobro premisli, pri katerih priložnostih, o katerem času in kolikokrat se hočeš dejansko vaditi. Ako imaš na razpolago knjigo, ki opisuje omenjeno čednost, preberi pazljivo in premisli, kako uporabiš pouk za praktično življenje. Opomniti biše bilo, da pokaže navadno izbor, da se je tudi svetnik, katerega častiš ta mesec v tej čednosti odlikoval. Pazi, kako je on ravnal pri raznih priložnostih, in ga posnemaj; to je najpopolnejši način častiti svetnike božje.

"Ne pelji nas v skušnjavo," nas je učil moliti

The Franciscan Printery, Pulaski, Wis.

Ob sedemstoletnici smrti sv. Antona: Blagor jim, ki umrejo v Gospodu.

stan boj. Ako ne čujemo, da se zavemo brž v zájetku skušnjave, smo v nevarnosti, da padamo vsak dan, vsak čas v greh ali vsaj v nepopolnosti. Naša dolžnost je tedaj, da dan za dnem naša nagnjenja krotimo in uravnnavamo in tako gojimo čednosti v srebu, kakor na skrbno obdelanem polju. "Naše srce je podobno rodovitnemu polju, kjer raste trnje in osat, ako ni obdelano," kakor pravi sv. Terezija.

Češčenje svetnikov naj ti tedaj pomaga, da svoje srce vedno bolj čistiš in se vadiš v krepostnem življenju. Vaja v tej ali oni čednosti velja za vse mesec in naj se vsak dan dejansko izvrši. Ako se goreče poprimeš dela, si kmalu prisvojiš čednost, v kateri se vadiš. Lahko si tudi vsak dan zaznamuješ, kolikokrat se premagaš ali tudi kolikokrat nasprotno padeš v greh.

Velikega pomena je, da enakomerno vztrajamo. Boljše je, da se vsak dan vztrajno v nekaterih stvareh premagujemo, kakor pa da se začnemo v števil-

Zveličar sam. Od časa do časa splamte v nas strasti, nasledki izvirnega greha. Hudobni duh, zapestljivi svet, pa poleg grešne poželjivosti tekmuje, da nas odvrne s pota pravičnosti. Zoper te, v tem življenju neizogibno nastopajoče dušne nevarnosti, se vadimo v čednosti s premagovanjem. Tudi v tem smislu so vaje na listku navedene. S premagovanjem, bodisi na vnanjih ali notranjih čutih, izvršenem v duhu pokore, zadostujemo Bogu po svoji moči za vse storjene grehe. S tem pa, da zavoljo Boga sami sebe kaznujemo, se bližamo ljubezni božji, ker Bog nikdar ne zavrže poniznega in spokornega srca. Ako čitamo življenje svetnikov, zapazimo, kako zelo so se odlikovali v spokornem življenju.

Kako naj se premagujemo? Premagovanje je notranje, ako se neopaženo premagamo. Vzbuja se ti n. pr. grešna misel. Takoj se je hočeš znebiti in moliš na tihem zdihljaj: "Moj Bog, iz celega srca sovražim greh; raje umreti, kakor te razžaliti!" Ali:

"Ne dopusti, da Tebe, moj Bog in moje vse, še kedaj razžalim!"

Vnanje premagovanje obsega zlasti premagovanje čutil, kakor oči, jezika, ušes, itd. Seveda nima vnanje premagovanje vrednosti pred Bogom, ako se ne strinja z notranjim mišljenjem.

Čednosti in pokore, obojega ti je potreba, ako se hočeš zveličati. "Če hoče kdo priti za meno, naj

se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za meno!"

Vadi se tedaj goreče v čednostih in premagovanju in večno plačilo v nebesih ti ne izostane! Za nedorasle v družini zadošča, da kličejo izžrebanega svetnika na pomoč in ga časte po svoji moči in svojem spoznanju.

Uršulinka.

(Dalje prih.)

Stric Pavle

(Iz otroške duše. — Zajel Marin Miha.)

I.

Joško je bil star sedem let in je bil večinoma sam sebi pripuščen. Pestunja Lina je vedno sedela ob oknu otroške sobe; pred njo pa jerbas, do vrha napolnjen s perilom, ki ga je bilo treba pozaščiti. Joškovi bratje in sestre so bili preveliki, da bi se jim bilo ljubilo ukvarjati se z Joškom. Po hiši je bil sicer veden dirindaj. Joškove tri sestre so hodile "na obiske". Joško jih je videl vsak dan proti večeru, ko so privihrale domov, zasople in razburjene, da so svila, pentlje in trakovi kar šumeli za njimi. Potem jim je morala Lina pomagati slačiti se in preoblačiti za večerne obiske, ki so se vršili na domu. Ob takih prilkah, ko je Lina, njegova Lina bila zaposlena ž njimi, je otroška soba hipoma zaživelia, ko so čebljale, pripovedovali in se hihetale druga v drugo . . . Kar blestelo je vse po sobi, ko so razgrinjale večerno preobleko po mizi in posteljah. Ogledovali so se pred velikim ogledalom, zdaj bližajoč se, zdaj oddaljajoč in sprašujuč druga drugo, kako ji pristoja. Pa je prišel kateri izmed bratov v črni salonski suknji in je tudi bilo treba, da se pogleda v ogledalu, in je zapodil vse tri iz sobe, da so se razbežale na vse strani in je zaenkrat soba utihnila. Tedaj je mahoma postal prazno in pusto med temi štirimi stenami! — Potem so zopet privrsale nazaj in zopet je zaživilo . . . Joško je moral ob takih večerih vedno zgodaj v posteljo in je ponoči sanjal o samih vilah in palčkih, o velikih pisanih kebrih in srebrnih metuljih, ki so plešali po zraku v bujno razsvetljenem prostoru in je bilo vse okrog nekako tako, kot je ob takih slovesnih večerih v razkošnih dvoranah . . .

Njegovi bratje so hodili v gimnazijo. Gimnazijo si je Joško predstavljal kot velikansko poslopje, svet sam zase; v njem stroge učitelje, ki so vse vedeli in dajali silno dolge in težke domače naloge. Vedel je, da so njegovi bratje imeli mnogo knjig in zvezkov, ki so se morali iz njih na pamet učiti. — Zvezke so vse do zadnjega popisali! Potem: velike atlante, ki so iz njih morali narisati vse dežele vsega sveta z gorami, jezeri in mesti . . . Njemu se je kar vrtelo v glavi, ako je pomislil, kakšno ogromno

delo je to in se je že vnaprej bal tistih časov, ko bo tudi on moral vse tako . . . Že zdaj mu je težavo delala vsaka naloga, ki mu jo je naložil dijak Vlado, ki ga je na domu poučeval. In je bil Vlado tako natančen, da mu je bilo silno težko ustrezeti. Vlado ga je zdaj pa zdaj učil tudi pesmic, ki jih je moral Joško na pamet povedati ob priliki godu mame ali papana. Poprej pa še jih je moral lepo spisati na papir in črke postavljati vse lepo v vrsto, da niso stale kakor koli v plotu, česar dijak Vlado nikakor ni mogel trpeti.

Svoje karte in zemljevide so bratje risali kar v otroški sobi na veliki mizi, ki je segala od ene stene do druge. Zato je Joško bil poleg in vse videl in slišal. Ko so bratje odšli, se mu je soba zdela kakor obširen svet. Miza, ki je Lina nanjo postavljala jerbas s perilom, je bila ogromno gorovje Alp, in so se na njih vrhovih belili snežniki z večnim ledom in snegom . . . Joško je pristavil stol in splezal na mizo in potem še na jerbas. Iz te višine je ponosno gledal v dolino predse, kakor turist, ki je po dolgem trudu priplesal na vrh gore, ki je višja nego Triglav. Tla sobe so bila morje, preproga po sobi je bila suha zemlja, pokrita z drevesi in s travo in s cvetlicami. Velikanska peč v kotu sobe je bila Japonska in Kitajska, zaboj v kotu, napolnjen z igračami, je bil Pariz. Obe postelji, njegova in Linina, sta bili severna in južna Amerika, črna lisa, ki se je bila črtasto potegnila po preprogi tedaj, ko sta se nekoč bila brata stepla pri mizi in razlila tinto — ta črta je bila zdaj železniška proga, ki je vezala mesta in dežele . . . Včasih se je Joško podal tudi na "potovanje". Tedaj je sedel v prazno košaro in ga je morala Lina vleči po preprogi natančno po železniškem tiru: kajti kakšna nesreča bi bila, ako bi vlak iztiril in bi bilo vse drobno . . . Le to ni bilo prijetno, ker je Lino tolkokrat glava bolela in je rekla, da ne more. Tedaj je vselej zastal promet na železnici. In da je to škoda za deželo in nje prebivalstvo, to ve vsakdo in se tudi v gimnaziji take uče . . .

(Dalje prih.)

GLASOVNI
od
Marije Pomagaj
P. Hugo.

1. Že slavčki žvrgolijo.

Niso starokrajski slavčki, ki se o mraku v tamkajšnjih sečeh tako neutrudno kosajo z zvonovi, kdo bo Majniški kraljici zapel lepšo pesem. A tudi naši so pravi operni pevci narave, tako da pevskega zbora teh krilatcev ne pogrešamo.

Kar pogrešamo, so naše milodoneče Marijine pesmi, na katerih je slovenski glasbeni zaklad tako bogat. Organista in pevovodje nimamo, zato tudi zborane. Prav za prav bi bil že čas, da bi ga dobili. Nisem mislil, da bomo tako dolgo brez njega. Od nas, kar nas je prišlo iz starega kraja, se v tem oziru ne more toliko zahtevati. Smo bili bolj vajeni kmetiškega orodja, kose, cepca, kot tipk in taktirke. Več bi lahko pričakovali od tukajšnje mladine. Domala v vsaki hiši imajo piano, ki je dober novicijat za harmonij in orglje. A žal, ob njem sede in se urijo večinoma dekleta; fantje imajo "svoje špase" rajši zunaj na ulici, z balo, basketom in roll skates. Tisti, ki čutijo poklic za redovni stan, naj misljivo na to in naj zgodaj začno. Ker, kdor hoče postati v kaki stroki mojster, se mora zgodaj začeti vaditi. Glasba je lepa umetnost, biti glasbenik v Gospodovi službi lep poklic. Pregovor pravi: Dvakrat moli, ki v cerkvi lepo poje. Kdor pa zraven še lepo orglja, trikrat moli.

In kar še pogrešamo je, da nam kar noče iz grla pesem: "Glej rožic Ti delimo . . .", so

sveže cvetlice. Na flori, na kolikor toliko plemenitem cvetju, je naša majska narava prava beračica v primeri s starokrajsko. Ta je tako pisana, kot obleka kitajske neveste. Ko sem še v starokrajskih hribih krave pasel, sta nam polje in log dajala tako pisano izobilje cvetja, da smo vsa obpotna znamenja s pestrimi venci ovili. Tu je težko poviti skromen raznobjoni, duhteči venček. Iz regrata bi pač lahko zvili milje dolgega. A imamo svojo mater zopet preradi, da bi ji iz njega vence pletli, čeravno je tudi njega Bog dal. Upamo, da bo naš prihodnji maj, vsaj njegova druga polovica, ako bo pomlad kaj pohitela, bolj bogat na cvetju. Obrnili smo se v domovino po semenje. Vprašanje je, kaj in koliko bo vspevalo na naših tleh.

2. Ob šmarniškem altarju.

O, tega pa imamo. In lahko rečemo, da imajo malokje tako ljubkega, kakor je naš. Kakor je skromen, se ga da tako lepo okrasiti, da ga je veselje pogledati. Posebno čarobno zgleda o skrivnostnem večernem mraku, ko je drugod po cerkvici temateno. Marija kar žari od skritih električnih lučk in reflektorja, kakor bi ljubezen izžarevala iz njenega maternega srca. Pred njo je lepo razraščen rožni grm in nekaj drugih svežih cvetlic, nad katerimi je Fr. Pij čez zimo skrbno čuval in jih negoval, da so obstale. Njegova zasluga je pred vsem tudi, da ima altarček

tako lično majniško podobo. Ima čut za to.

Vsak večer okrog 7. se zbere ob njem cela naša župnija, v kateri je skoraj več pastirjev kot ovac, zato pa nobenega koštruna, da prisluškuje Šmarnicam. Govori nam znani ljubljanski šmarničar Dr. Jerše o Ženi s soncem obdani, z luno pod njenimi nogami, na glavi venec dvanajstih zvezd. Po blagoslovu z Najsvetejšim še eno zapojemo, včasih eden, včasih več, kateri jo pač znajo. Gotovo, da slavčkom ne delamo konkurence. Če nas poslušajo, gotovo včasih pod peruti skrijejo svoje glavice. Marija je pa, mislim, zadovoljna z nami, saj ve, da bi ji radi lepše in ubranejše zapeli. Nazadnje je ja vse še tako krasno zemeljsko petje, v primeri z angelskimi koncerti, ki jih ona v nebesih posluša, le žabje kvakanje. Mislim, da rajši nas posluša kot kakega brezvernega opernega pevca, ki se je ponižal, da je v cerkvi solo zapel Ave Marijo.

3. Med cipresami.

Letošnji romarji bodo videli nekaj novega ob naši farmi, kar jim bo povedalo, kje smo, da nas ne bo kdo zgrešil, kar se je že večkrat zgodilo. V vzvišeni meji ob glavnih cesti med Chicago in Jolietom, smo nasadili celo vrsto cipres, ki bodo čez leta tvorile lepo, živo mejo. A se ne smemo prezgodaj bahati z njimi, ker ne vemo, če se bodo prijele. Lani nas je obiskala dobra družina Mr. Johna Porenta iz Hesperia, Mich. Pripravovali so, kako

The Franciscan Printery, Pulaski, Wis.
Sv. Anton pridiga ribam.

krasne smrekam podlebne ciprese pri njih rastejo. Father John je dobil skomine po njih, že radi tega, da se ne bodo sami hrasti, simbol nemštva, šopirili po farmi. Ker je Mr. Porenta obljudil, da nam jih da kolikor hočemo, samo če prevoz plačamo, smo pred par tedni poslali do njega truck, da nam jih pripelje. Pa smo morali prej dobiti oblastno dovoljenje. Naša prijatelja in dobrotnika, Poljak Mr. Powalish iz Lemonta, in Slovenec Mr. Gabriel Benedik iz So. Chicago, sta šla ponje v 260 milj oddaljeno Hesperijo. Mr. Porenta ju je bogato založil. Pripeljala sta jih okrog 100. Vse smo posadili, nekaj gori ob jezercu, večino pa ob cesti. Če se primejo in bodo vspevale, jih bomo pozneje na hribu zasadili cel gozdček. Toda moramo imeti prej vse arhitektonsko izdelane načrte za bodočnost. Mr. Porenti pa lepa hvala za ciprese.

4. Po jezeru . . .

Tako pa letos ne bomo mogli peti, vsaj v čolnu na našem jezercu ne. V soboto, dne 24. aprí-

la, ob poldan je izteklo. Od početka sem smo imeli v načrtu, da bi ga očistili sto- in stoletnega blata ter zraven še razširili in poglobili. Zavedamo se, da kar je Marija Pomagaj v cerkvici, to je jezerce na farmi, dvoje magnetov. Še bolj bo jezerce privlačno, ko bo iznad njega gledala iz lurške votline Brezmadežna. Kmalu spočetka smo vprašali nekega kontraktorja, koliko bi računal, če bi ga nam s parno lopato izčistil. Dejal je, da \$1000, v njegovem pravotnem obsegu. Prav za prav samo na sebi ni veliko, a za nas vendar preveč. Tako je vsa ta leta ostalo le pri želji.

Ko sem se cvetno nedeljo vozil proti La Sallu, sem videl pred mestom ob nekem kamnolomu narno lopato, kateri se je poznašlo, da ima že velike počitnice za seboj. Kar neke komunistične skušniate so me napadale, da bi jo zasedel in jo odneljal proti Lemontu. Tam jo bo menda ria snedla. Pri nas bi pa tako dobro delo vršila. Mesec za tem pa dobim nekega dne pomnoženo Fa-

ther Johnovo gardo ob jezercu. Kopala je kanal, da izpelje iz njega vodo in omogoči čiščenje. V nekaj dneh je bil precej dolg in globok kanal gotov in imenovanega dne se je voda razlila po farmi navzdol. En dan in eno nočjo je razsušena zemlja željno pila. V teku dobrega tedna je bila površina suha.

Tako malo jožefinske namene je imel Father John, da je jezerce osušil. Cesar Jožef II. se je enkrat prav resno bavil z mislio, kako bi naš "kinč nebeški", naše blejsko jezero, v Savo spustil. Škoda se mu je zdelo, da lepo, plodno gladino voda pokriva, na kateri tam okoli ni nikakega pomanjkanja. Tudi dno našega jezerca pokriva čevlje debela plast najboljše črne zemlje. Fr. Pij, ki jo je v lončke dal in rože vsadil vanjo, pravi, da je slišal, kako rastejo. Po tem zlatu so se Fathru Johnu sline cedile in ga je hotel čimprej dvigniti. A v njegov kredit moram pristaviti, da plodne gladine ni mislil preorati in s pšenico posejati, ampak samo sočno zemljo ven spraviti in drugo izkoristiti. Teden dve muhi na en udarec, dobiti maso dobre zemlje in obenem jezerce izčistiti ter poglobiti.

Ne vem, koliko voz zemlje so že speljali ven, a se še komaj toliko pozná, kot bi kure nekaj razkonavale. Če jo bodo samo konji in traktor vozili, bo delo trajalo več let, zlasti ker ni moreče se samo s tem ukvarjati. Ko bi imeli denar, bi lahko zaposlili kakih petdeset brezposelnih za precej časa. Tako bo pa treba notrepežljivosti. Sicer pa, če bo drugo delo to le preveč odrihalo in zavlačevalo, vsak čas v kanal lahko položimo cevi, ga zasuiemo in zapremo, pa bomo imeli malo izboljšan status quo, prvotno stanje. Če pa kdo ve za kako drugo uspešnejsé sredstvo, nai nam pa blagovoli javiti, mu bomo hvaležni.

Zahvala, darovi in drugo.

Rev. Benedikt Hoge, upravnik.

ZAHVALA.

Moji otroci so bili dvakrat hudo bolni, obakrat sem se z devetnevnico obrnila k škofu Baragi za pomoč in bila sem obakrat takoj uslušana.

Mary Vidmar,
Windber, Pa.

—o—

Za Ave Marijo in šmarnice so darovali:

M. Brodnik \$1, Miss Tomec \$1, M. Lenaršič \$1, M. Cagram \$3, J. Meglen 85c, A. Košir 50c, K. Bicek \$2, Rev. J. Vrhunc \$10, A. Keller \$1, F. Stokar \$1, F. Roitz 75c, A. Gregorich \$6, M. Werderbar \$2, U. Crnkovič \$1, D. Petkovsek \$2, M. Samida \$1, F. Gregorich \$3, J. Logat \$3, M. Toleni \$1, J. Herauer \$1, A. Vahciec \$1, A. Kupsek \$3, M. Skrbec \$1.50, F. Muren \$1, M. Bluth \$1, J. Gerbec \$1, F. Suhadolnik \$1, M. Planton \$1, J. Brezgar \$10, J. Papesch \$1.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

J. Holíšek \$10, R. Adamic 50c, J. Meglen 50c, M. Markelz 50c, J. Gnidica \$1, M. Safran \$1, M. Plute \$1.50, A. Svičel \$2, A. Vida 50c, F. Gruden 50c, U. Bogolin \$10, R. Gradišar \$10, M. Shifrer \$1, U. Ambruše \$10.

Za kruh sv. Antona so dali:

A. Kraus \$1, M. Lipich \$1, G. Intihar 50c, M. Tomšic \$5, J. Morer 50c, P. Brajdich \$1, A. Fister \$2, T. Narobe 50c, A. Keller \$1, N. N. \$1, F. Roitz \$1, J. Drašler \$3, M. Markelz 50c, F. Vicic \$1, J. Fugina \$1, F. Jurkovich \$5, F. Kerze \$1, K. Kosmerl 50c, T. Sulzer 50c, J. Kervin \$1, A. Gregorich \$1, J. Glivar 50c, M. Plute \$1, L. Zakrajšek \$1, K. Pfeifer \$1, K. Modrein \$1, K. Petrovčič \$1, F. La-muth \$1, M. Skerl \$1, F. Wacak \$1, F. Mrva \$1.50, A. Starc 50c, A. Svičel \$1, M. Kupina 50c, T. Bevc in A. Kegel \$20, M. Koshmerl \$1, J. Taucher \$1, J. Habayan \$1, T. Potochar \$1, F. Ponikvar \$1, L. Srebernak \$1, A. Butkovich \$1, A. Banks \$1, A. Vida 25c, M. Toleni 32c, F. Levstik \$1, H. Golob \$2, J. Herauer \$1, J. Grahek 50c, M. Kremesec \$1, A. Meljac \$1, J. E. Muhich \$1, G. Flajnik \$5, M. Shifrer \$1, A. Hudales \$1, B. Zagar \$1, A. Krulc \$1, A. Frlan 25c, J. Urbanec \$50c, F. Tomšic \$2, F. Terpinc \$1, B. Moličnik 15c, M. Dernovšek \$1, M. Fortuna 50c, A. Lazar \$1, C. Krulac \$1, U. Taucher 50c, F. Skufca \$1, F. Jenko \$1, H. Zore \$1, J. Tomazic \$1, A. Roitz 30c.

Za Baragov sklad so poslali:

Mrs. Burgar \$5, F. Stokar \$1, J. Drašler \$2, K. Kosmerl 50c, F. Gregorich \$1, A. Verbanec 75c, H. Golob \$1, M. Zugel \$1, F. Tomšic \$5, F. Muren \$5, J. Ponikvar \$1, M. Lahajnar \$2.20, T. Okoren \$2.

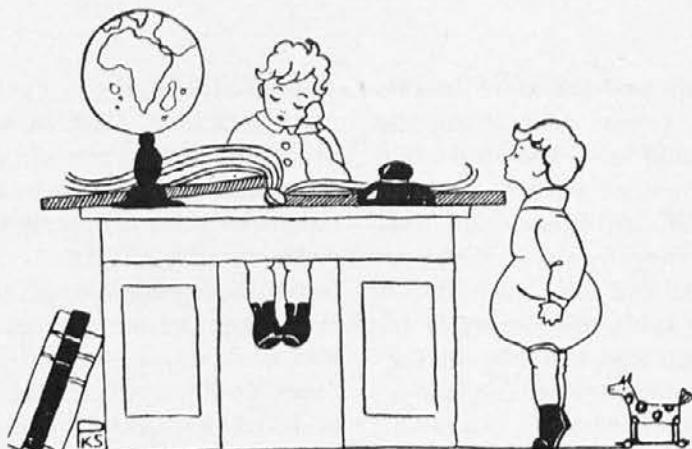
Za sv. maše so darovali:

M. Zagorec \$1, M. Brodnik \$3, J. Hočevar \$1, M. Maierle \$1, M. Trinko \$5, po P. Odilo \$10, Mrs. Burgar \$1, Mrs. Ovca \$1, B. Karlegar \$5, S. Bahar \$1, K. Pasdertz \$2, A. Zorman \$2, J. Hočevar st. \$1, A. Hočevar \$1, F. Gregorčič \$2, J. Stark \$1, M. Gregorčič \$5, M. Brezec \$1, J. Straus \$1, M. Zore \$1, J. Mladic \$1, Jo. Hočevar \$1, F. Bolte \$1, A. Fister \$3, P. Brajdich \$1, J. Erzen \$20, J. Besešničar \$5, M. Muha \$1, K. Bicek \$2, J. Moren \$1, M. Habjan \$1, J. Penne \$1, M. Spehar \$1, A. Kocman \$1, E. Pakiz \$1, K. Stefancis \$2, A. Pujatel \$3, M. Dragovan \$1, M. Dovjak \$1, J. Kern \$1, N. N. \$1, J. Glivar \$1, J. Kervin \$1, T. Sulzer \$1.50, T. Narobe \$2, M. Markelz \$1, J. Drašler \$1, Mrs. Klun \$3, A. Ogrinc \$5, M. Gostič \$1.50, M. Strgar \$2, K. Petrovič \$1, F. Fink \$1, J. Drerčik \$1, B. Malnar \$1, M. Pavlich \$1, J. Anžlovar \$1.50, K. Leshnah \$1, M. Vidmar \$2, A. Urbis Sr. \$2, A. Vida \$1, A. Banks \$2, A. Tonsic \$1, A. Butkovich \$1, A. Srebernak \$1, F. in A. Ponikvar \$1, M. Konopac \$1, J. Cimperman \$2, M. Tomažič \$2, F. Gregorich \$3, T. Ellis \$1, A. Berus \$1, A. Zokal \$1.50, M. Meznarich \$1, M. Sadec \$6, M. Klobucher \$4.50, M. Pavlešić \$5, M. Rifel \$1, F. Tomšic \$2, R. Požlep \$1, F. Slak 5, G. Flajnik \$5, F. Mandel \$2, M. Lah \$2, M. Skuly \$2, A. Judnich \$1, M. Fortuna \$2, K. Hadnik \$10, A. Lazar \$1, M. Cvenk \$1, A. Malaker \$1, P. Mikula \$1, S. Tomasic \$, D. Magajna \$1, A. Bresnich \$1, A. Markelc \$1, M. Mahkovec \$1, M. Juričič Sr. \$2, A. Orazen \$1, A. Skender \$1, F. Russ \$1, M. Hočevar \$2.50, S. Smrekar \$1.50, M. Svičel \$2, M. Garcer \$10.

Za lučke so poslali:

A. Wahčič \$1, M. Levar \$1, A. Arko \$1, F. Kristan \$1, L. Zwoder \$5, L. Umek \$1, A. Kraus \$1, K. Stukel \$3, F. Avsec \$1, M. Žerovnik \$1, A. Košir 50c, M. Lipich \$5, F. Furlan \$1, M. Gendovich \$2, A. Sebat \$1, J. Maher \$1, F. Zost \$1, F. Sajovic \$1, M. Veselick \$1, F. Bolte \$1, M. Mihelic \$1, J. Stmetz \$1, M. Brodnik \$1, T. Okoren \$1, J. Malesic \$1, T. Zajec \$1, J. Kern \$1, M. Dovjak 50c, J. Vesel \$1, A. Burdick \$1, M. Francel \$1, U. Massick \$1, M. Dragovan \$1, A. Pujatel \$2, J. Bučer \$1, J. O'Korn \$1, K. Stefancis

\$1, J. Stukel \$1, M. Spehar \$1, J. Penne \$1, J. Drerčik \$1, G. Nemanich \$2, A. Zitnik \$1.20, J. Pishkur \$1, J. Kokal \$1, M. Vidmar \$5, D. Coff \$1, J. Kuhel \$1, L. Dolinsek \$1, M. Bendey \$1, M. Salay \$1, M. Kremesec \$5, B. Malnar \$1, M. Pavlesic \$5, J. Kumarco \$1, J. Anžlovar \$1.50, K. Leshnah \$1, B. Evans \$1, A. Urbis Sr. \$3, F. Russ \$1, J. Blažič \$2, J. Hočevar \$1, H. Morolt \$1, M. Hočevar \$1, L. Ruijsarcich \$1, A. Sumrak \$1, A. Zakrajšek \$1, J. Cimperman \$5, F. Tomažič 50c, F. Gregorich \$1, A. Zagar \$1, A. Berus \$1, M. Meznarich \$1, U. Mrven 10c, M. Tomša \$1, J. Svete \$1, F. Globokar \$1, M. Klobucher 50c, A. Ursich \$1, A. Bresnich \$1, M. Popish \$1, M. Fier \$1, P. Ozbolt \$1, M. Stuhel \$1, T. Tavčer \$1, P. Mikula \$1, M. Kvass \$1, J. Adamic \$1, C. Pabega \$1, L. Kroll \$2, M. Bozner \$5, A. Turlip \$1, A. Bandi \$5, P. Berwar \$1, J. upancič \$1, A. Schwab \$1, J. Selan \$1, F. Košmerl \$1, T. Grum \$1, F. Gornik \$1, A. Jordan \$1, E. Pakiz \$1, J. Varšek \$1, M. Vranichar 20c, A. Slabodnik 25c, M. Šetina 50, M. Gregroš \$50c, N. Gregroš 50c, J. Horvat Sr. 50c, J. Horvat ml. 50c, M. Želko 50c, A. Gundje \$1, M. Kukur \$1, M. Hočevar \$1, M. Brodnik \$1, L. Bandi \$1, M. Rozman \$1, I. Režek 50c, M. Markovich \$1, U. Ivsek \$1, T. Lubi 50c, M. Darovič \$1, M. Kleiderman \$1, G. Intihar 10c, M. Tomšic \$5, J. Moren 50c, M. Habjan 50c, K. Bicek \$1, P. Brajdich \$1, A. Fister \$5, F. Kopáč \$1, T. Narobe 50c, A. Keller \$1, F. Roitz \$1, M. Maggia 50c, J. Drasler \$1, M. Markelz 50c, F. Vicic \$1, C. Perme \$2, K. Kosmerl \$1, J. Gnidica \$1, M. Safran \$1, J. Lipovetz 50c, T. Sulzer \$1, J. Kervin \$1, A. Gregorich \$1, A. Ellenich \$1, J. Glivar \$1, M. Plute \$2, D. Mlinar \$1, L. Zakrajšek \$1, J. Zelezníkár \$1, K. Pfeifer \$1, F. Fink \$1, K. Modrein \$5, K. Petrovič \$1, M. Sadec \$1, F. Lamuth \$1, M. Skerl \$1, F. Wacak \$5, A. Zakal 50c, A. Starc \$1, T. Ellis \$5, A. Verbanec \$1, M. Kupina 50c, T. Bevc in A. Kegel \$5, M. Koshmerl \$2, J. Taucher \$1, J. Habjan \$1, E. Ponikvar \$1, L. Srebernak \$1, A. Butkovich \$1, A. Banks \$1, J. Kocin \$2, A. Vida 10c, F. Papesch \$1, F. Gruden \$1, F. J. Zimmerman \$5, F. Levstik \$5, J. Terselich \$1, J. Herauer \$1, J. Grahek \$1, M. Zugel \$1, M. Pavlich \$1, J. Ponikvar \$1, A. Meljac \$1, M. Lah \$3, G. Flajnik \$1, M. Shifrer \$1, A. Hudales \$1, M. Skrbec 50c, B. Zagar \$1, A. Shute \$1, R. Požlep \$1, A. Frlan 10c, F. Tomšic \$1, B. Molčník \$1, M. Fortuna \$1, A. Bradač \$1.50, F. Muren 50c, A. Bluth 50c, K. Petrič \$1, C. Krulac \$1, U. Taucher \$1, F. Jenko \$1, H. Zore \$1, J. Tomazic \$1, M. Planton \$1, F. Russ \$1, M. Intihar \$1, A. Svačich \$1, T. Chernich \$1, U. Jadnikar 50c, M. Svičel 50c, M. Golobich \$1.

WHAT THE BARAGA MOVEMENT MEANS TO US

Joseph Gregorich.

IF late, much has been written of Father Baraga. Many are standing along the side lines, reading and wondering what it is all about. Who is behind the idea? What is its object? What benefits are to be realized? These are some of the questions that one is asked when broaching the subject.

If the writer would answer these questions in detail, he most likely would detract rather than add to that written by others, undoubtedly, better qualified. However, the purpose of this article is to present another point, not that it differs with the ideas already expressed, but rather to present another angle that stresses the importance of the younger generation in participating in this highly commendable work.

It is almost incredible, how our young people are ashamed of their ancestry. They avoid being asked their nationality, and if cornered, answer evasively or in such a jumbled way that leaves the inquirer in doubt. Of course, our young people cannot be wholly blamed for this, for as conditions are today, very few parents can tell their children the name of their nationality. Sad but true. To correct this undesirable condition should be one of the aims of the Bishop Baraga Association. But this will be discussed some other time.

Why should anyone be ashamed of his Slovene ancestry? Is there anything that they have done as a group or as a nationality that invites the finger of scorn? Are we in any way inferior to others, mentally or physically? Does our nationality make us less desirable as citizens? The answer to all these questions is a big NO. We do not feel ashamed, on the contrary, we feel proud, but it is a retiring pride. We feel equal to others in all respects and our loyalty as citizens is unquestionable. Then why all this backwardness?

There must be a deficiency somewhere, for otherwise this condition would not exist. Let us try and diagnose the trouble. A nationality bases its pride on its background; the present generation points with pride to the past. The Germans honor such men as Carl Schurz, the French take pride in the name of Lafayette, the Poles have Pulaski and Kosciuszko, and so on, each nationality feeling that it has done its share to make this country the great country it is today.

But suppose we ask our children the reason for their pride; what answer can we expect? Most likely no answer will be forthcoming, instead we may observe a sheepish look. It would seem then, that our deficiency is the lack of background; we have nothing to be proud of. Let us see if this is true

In the middle part of last century, what nationality exerted the greatest civilizing influence in that vast country around Lake Superior? What nation of our size, or anywhere near it, has done more for the betterment of the red man than ours? What nationality can boast of more Bishops, proportionally speaking? More missionaries? The answers to these questions will plainly show that we do not lack background, but rather a proper appreciation of these achievements.

Without detracting one iota from the merits of the various national heroes, we can safely say that ours are equally deserving of honors. The name of Bishop Baraga unanimously elicits nothing but praise from the pens of all historians. This great Indian missionary practically founded a diocese and is known to posterity as the Father of Indian Literature. Very few wielded greater influence over the Indian than he. His very opportune and zealous labors made possible the rapid development of that desolate country around Lake Superior. To read his life, is like reading the history of that country.

Evidently our shyness is caused by lack of proper education and understanding. Other writers appreciate the greatness of our hero, but of course, cannot be expected to laud him in preference to

theirs. "Build a better rat trap and the world makes a beaten path to your door," was once a popular saying which the modern world has obsoleted. The business man of today knows that better goods on his shelf is no guarantee for customers; he must tell the world about them. Therefore we must push our own heroes to the front, and we, the younger generation must spread their fame to the rest of the world. This, then, is our role and the Bishop Baraga Association is the means through which our efforts will be united for most efficient and quickest results.

This is the nationalistic side—and much more could be said of the spiritual side, his beatification, which to us Catholics would undoubtedly be more important. The name of Baraga presents to us at once both an opportunity and a duty; an opportunity to be of service to our nationality and the duty to show reverence for the saintly life of this missionary.

Coming from the sturdy stock that has withstood centuries of onslaught for its religious beliefs, the younger generation needs but to be aroused and success is assured. We are small in numbers, that is true, and more work and enthusiasm must be expected from each individual; but it must be remembered that honors and blessings will be divided in the same proportion.

We should read as much as possible of this holy man's life and interest others by bringing his name before the public frequently and help make the Bishop Baraga Association the success it deserves to be.

ST. ANTHONY OF PADUA.

This month the Catholic Church celebrates the seventh centenary of the death of that eminent preacher and illustrious saint, perhaps the greatest of all times in both respects, the famous St. Anthony of Padua.

It was in the garb of the Canons Regular of St. Augustine, within the convent walls of Santa Croce, that our saint first occupied himself with deep study and prayer. For eight years he assiduously applied himself to the excogitation of Sacred Scripture. And, by reason of his excellent understanding and prodigious memory, he here gathered such a store of theological truths, that few have attained such heights in expounding the Word as he had done in his eleven years of preaching as a Franciscan, which order he had joined in 1220. And on account of the saint's deep knowledge of the Holy Scriptures Pope Gregory IX called him: "Ark of the Covenant."

We stated above that St. Anthony was an eminent preacher. And such he truly was. His clear and loud voice, his winning countenance which almost magnetically drew the people to him, his profound learning, the spirit of prophecy and an extraordinary gift of miracles, all told, placed him on an unreached pedestal of sermonizing. The numbers that attended his discourses alone testify his oratorical abilities. At times as high as thirty thousand came from near and far to hear him preach "vices and virtues, punishment and glory." And his hom-

The Franciscan Printery, Pulaski, Wis.
St. Anthony with the Child Jesus.

ilies were not without fruit. Often "the number of penitents was so great that there were not enough priests in the vicinity to hear the confessions."

The glorious title of "Malleus Hereticorum" (Hammer of Heretics) was bestowed upon him for his great zeal in preaching against the Catharian and Paterian heresies, which he had eradicated. At all times he was a fearless champion of the truths of our Holy Mother Church. But he did not stop here. The cause of the common people was ever defended by him. With apostolic ardor St. Anthony devoted himself to their welfare by "combating in an especial manner the vices of luxury, avarice and tyranny," and through these, "he undertook to reform the morality of the times."

Concerning his sanctity and extraordinary gift of miracles we can say, his power is still felt very strongly throughout the world even in our own day. Catholics as well as non-Catholics fly to him, especially in cases of losses, with the well-known responsive, "Si quaeris miracula . . . resque perditas."

No other preacher has made so great an impression on the universe as has St. Anthony of Padua. Through all centuries his renown has grown more and more pronounced, so that we can truly call him not only the Saint of Padua or of Italy, but the Saint of the entire world.—**Fr. Leonard Bogolin, O.F.M.**

DECISION.

By **Maeve Talbot.**

In the sewing room, Fenelie and her mother were talking. "Mother, I don't know which of them to marry; they are both such nice boys."

Mrs. Carroll smiled happily. "You're right, Fenelie, they are. As far as I can see there isn't anything to choose between them. I shall be very happy no matter which one you accept. They are both good Catholics."

"Yes . . . , and both are automobile salesmen . . . , and both the same age, and both handsome . . . and jolly good sports . . . , oh dear . . . , " and Fenelie ran her hands through her silky black curls.

"It's a problem for you, I know, Fenelie. You are sure you don't really prefer one to the other?"

"Well, you know, they are both so nice that it's awfully hard to be sure. When I'm with Lynn Madden, I like him best, it seems that I couldn't possibly like him any better. I think to myself that a boy who gave up a college career to help his family must be fine, and when he says something quaint, in that deep voice of his, I mentally exclaim 'That settles it. I'd like you for a husband.' Then along comes Adrian with his wonderful spirits and good tempered smile, and I think how nice it would be to be married to him. I feel so proud of the name he made for himself at the University. So that is how it is, mother."

"Fenelie, let us both pray that you may be shown which one to choose."

From the window Fenelie could see the two young men under discussion coming up the drive in Adrian's yellow roadster.

"Isn't it comical," Fenelie exclaimed, "how they both keep together so scrupulously? They're afraid if one of them gets here first, he will have an advantage . . . It's so funny!"

In the drawing room they were both waiting to give Fenelie a cup of tea and afterwards to take

her out. It was war—very polite war—to the knife with those two. They were both equally determined to marry Fenelie, and neither would give an inch to his opponent until Fenelie should consent to give her answer. Then the other would gallantly shake hands with the happy couple and fade rapidly from the picture.

Other friends soon arrived for tea, and made the cosy room a cheery spot; a carful of friends from the North; Mrs. Graves, and Miss Cantill, age uncertain, nicknamed "Kitten." Fenelie found herself joining Lynn and Miss Cantill, while Adrian very innocently strolled up from apparently nowhere.

Miss Cantill was being most kittenish for the benefit of Adrian and Lynn. She smiled up at Adrian.

"I am very much interested in the Catholic religion; I think the time is not far off when I shall find it in my heart to embrace its beauty. There is one thing I would so like to know though, why is your principal service called the Mass?"

Adrian laughed shortly. "I don't know exactly why, I'm afraid . . . , I've always known it by that name; I . . . er . . . never questioned it at all."

Fenelie sat still and watched events. Miss Cantill turned to Lynn.

"Perhaps Mr. Madden knows?"

Lynn spoke quietly; his voice deep as a mellow bell. "The word comes from the Latin 'mittere'—to dismiss. just before the last blessing in the mass there is a phrase 'Ite, missa est'—Go, the Mass is finished,—and in olden times there was a second dismissal occurring after the Gospel for the catechumens, and through the ages these words have come to mean the whole service."

Miss Cantill was satisfied, and soon wandered off to other parts of the room, but Adrian was uncomfortable.

"Gosh, Lynn, how'd you ever find out all that?" he queried.

"Because last year I wondered the same thing myself, so I promptly asked Fr. Lexington for the reason, and he told me."

"Well, while you were doing that I was probably stewing over a physics experiment. One can't know everything, of course."

Fenelie was rather sorry that Adrian had acquitted himself so badly, especially as Miss Cantill was somewhat of a gossip; it was bad policy, she felt, to give non-Catholics a chance to feel that they had taken one unawares.

Mr. Medford was speaking. "We gave a ride to a poor woman with a little girl on our way. She was on a journey to the nearest town, and she had an interesting story. It seems that she was taking

care of the child, whose mother was dead, when the little one contracted pneumonia and was thought to be dying. The poor woman could not get a priest, so she baptized the child herself as a Catholic. She says that she faithfully followed the directions in the prayer book, and that the child, who was with her, is now a Catholic. But it appears that her neighbors disapprove; they say that no one but a clergyman can baptize, so in desperation, she was taking the matter up with the nearest priest. Now, of course, I'm not a Catholic, but I should say the neighbors were right, wouldn't you?"

Adrian, evidently bent on re-establishing his former prestige, nodded his head in agreement with Mr. Medford; Fenelie, signalling her mother, turned to Lynn, who disagreed.

"I'm sorry to differ, Mr. Medford, but the woman was right. In case of emergency anyone can baptize if they follow the simple rule of pouring water on the head of the person to be baptized, and saying at the same time the words, 'I baptize thee in the name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost'."

"Then a priest is not necessary?"

"Not in a case such as you have described."

"Well, I'm glad that poor woman was in the right; I admired her spirit."

There was much more talk, but Fenelie was only vaguely conscious of it swirling round her. She was seeing things in a new and disturbing light; her opinions were agitated and confused. It had never before struck her so forcibly that an intelligent knowledge of the doctrines of the Catholic faith could be so vital to the life of an ordinary person. Silently she blessed the good nuns who, through her own restless, dreamy years, had patiently persevered in their teachings, knowing in their wisdom the need she would have, later, of their instruction.

Just as the last cup of tea was being drunk, the door opened and Atha, very vivacious, came in.

"I've wonderful news, Cousin Ann," she exclaimed, settling herself on a pouf at Mrs. Carroll's feet. "Peter has won the Stracker scholarship. Isn't that lovely? He sails for Europe almost immediately. I think he was too excited to write; the letter is a jumble. He says: 'My passage is being arranged now, I understand. I am sorry that I won't be able to get as far as Aunt Catherine's . . . I left it too late and I dare not leave New York now . . . mea culpa, mea culpa—forgive me, Mummy; I know, you did want me to go'!"

Atha turned to Adrian, who was listening intently. "Oh, Adrian, you are a University grad . . . tell me the meaning of those words 'mea culpa'!"

"Latin is something I never did learn, Atha. Greek, yes, but not Latin. I'm sorry."

Fenelie spoke quietly, her head turned away so that only her black curls were visible.

"Atha, I'm sure, Lynn can tell you."

And from where she was standing, there came to her a voice like a deep bell, awaking answering echoes in her own heart.

"It means 'my fault', Atha. Please, don't let me pose as a Latin scholar, only that phrase occurs in the Confiteor which the priest says at the beginning of Mass, before he goes up to the altar. It occurs three times, in fact, 'mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa'. Isn't that right, Fenelie?"

And Fenelie, laughing into Lynn's brown eyes, acquiesced.

When all the company had gone, Fenelie called the two men to her, and all together they paced the terrace.

"Adrian, I'm going to marry Lynn," she said softly, "and I'll tell you why. You seem to have acquired all sorts of valuable information during your University years, but you have neglected to amass any knowledge whatever about your own religion. I want my husband to be able to defend his beliefs in any kind of society; especially as his days will probably be spent among non-Catholics. I'm ashamed of a man who does not even know the meaning of a common Latin phrase that is used three times in every Mass. There is no excuse. You give plenty of time to the study of erudite things, and forget to study the thing that is vital to your salvation.

Also I want, for my children, a father who can answer their questions on the subject of their faith; who can explain the meaning of the many things that they will need to know. I couldn't bear them to come running to me saying, 'You tell us Mummy, Daddy doesn't know'."

Lynn was, if anything, more embarrassed than Adrian at Fenelie's decision. She turned to him.

"Tell Adrian where you were able to get all the information that you possess about our religion."

Lynn looked sorry for Adrian. "Well," he began, "I read the Catholic monthly, published by our church, and every month certain questions are asked and answered, and they often relate to things I didn't know. The articles help, too . . . then I buy the pamphlets in the church porch. I've learned a great deal from them. Also, I have a missal, and follow the mass in both English and Latin; and then I waylay Fr. Lexington as often as I need and he tells me lots, too."

There was nothing else to be said. Adrian gallantly shook hands with the happy couple and faded rapidly from the picture.

Fr. Leonard Bogolin, O.F.M.:

THE NIGHT, THE MOON, THE STARS.

*Great orb does slowly fall,
And night this earth does pall;
With darkness shrouds all light of day,
All that the blithesome sun did ray.—
But not for long does shrouded stay!*

*The moon's pale light does lay,
It lights the world's great way;
It shadows casts all far around,
Strange phantoms makes the earth abound.—
Lo! slow, soft gleams do us astound!*

*Blue lucid points do shine,
Million twinklings so fine;
Domain of blue, now brilliant hue,
With crystals which do gold imbue,—
These lights, — stars, — which no one can eschew!*

THE MISSAL.

Frank M. Scheringer

In past articles in this series, we have made brief studies of the Liturgy, especially the Mass. We have seen how much the Holy Sacrifice means to us. Because it is the very core of our earthly existence, the Church wishes us to understand it through study and meditation. She eagerly desires that the faithful make use of her official liturgical books, and especially the Missal. Pope Pius X repeatedly and earnestly expressed the hope that the Roman Missal be used more commonly by the faithful while attending Mass. It is the great treasury of the Church, filled with precious prayers for every occasion. No other book on earth is so grand in diction, so beautiful and heavenly in thought. We should try to become familiar with these prayers in order to draw from them strength and comfort, for they are suited to all times, be they moments of joy or sorrow, good fortune or adversity. A great historian once said: "What emotions, what joys, what affections, what tears have found their expression in this book, these rites, and these prayers!" How true these words are can be known only when we grow to love the Missal and really see in its pages the crimson blood of Martyrs, the fiery words of the Holy Ghost, and the tenderly sweet and consoling words of the Saviour.

What is the Missal? The word itself comes from the Latin word "missa" which means Mass, therefore the Missal is the Mass-book. It is the book containing the prayers of the Mass. Is it bet-

ter to have a Missal than any other prayer-book? It surely is, because the Missal is the most perfect and the most wonderful Book of Prayer in the world. In order to understand and follow what the priest is saying and doing at Mass, it is fitting that all who assist at Mass should have a Missal. And the reason why everyone should have a Missal is that it is no harder to learn to use than it was for you to make your first Confession: and when one starts to use the Missal he will never give it up. It is so gratifying to be able to say and pray exactly the same things that the priest at the altar does. In doing this we become what St. Peter called a 'royal priesthood', and we unite ourselves sincerely and firmly to the other members of the Mystical Body. The Missal is a grand old book. It has been in the process of composition for over three thousand years. It was at that time that Moses wrote the first part, being inspired by God to do it. After him came the Prophets who wrote other parts of it. Then in the Christian era the Saints Matthew, Mark, Luke, and John wrote their Gospels under the inspiration of the Holy Ghost, and these Gospels are now parts of the Mass. The Missal is made up almost entirely from selections of Sacred Scripture. After these men came the martyrs who didn't write anything, but their heroism and Christ-like deaths made others write about them — thus giving courage and aid to all Christians. At any rate, the whole Missal was substantially written before the sixth century, that is, five hundred years after Jesus died. The Catholic Church now has the same Missal that she had fifteen hundred years ago. The Holy Ghost Who remains with the Church till the end of time guards her in the way of truth and grace, and has guided her in the writing of this book, which we are privileged to know.

Let us take a glance at the way in which it is made up. The present Roman Missal, now almost universally used in the Catholic Church, consists essentially of two parts of unequal length. The smaller of these parts contains the portion of the Liturgy which is said at every Mass, the "Ordo Missae", with the Prefaces and Canon, placed, probably with a view to the more convenient opening of the book, near the centre of the volume immediately before the Mass-prayers for Easter Sunday. The remainder of the book is devoted to those portions of the liturgy which vary from day to day according to feast and season. Now as you know, each Mass consists of these parts — the Introit, Collects, Epistle, Gradual and Tract, Gospel, Offertory, Secret, Communion, and Post-Communion. The beginning of the volume to the "Ordo Missae" is devoted to the Masses of the Season from Advent to Lent. After the "Ordo Missae" and Canon follow the Masses of the Season

from Easter to the last Sunday after Pentecost. Then come the Proper Masses of the separate feasts for the Church Year. This is supplemented by a number of Votive Masses, among which are the Requiem Masses. Lastly certain blessings for various occasions follow. Actually the prayer-life of the Mystical Body can be found in this treasure-house of prayer called the Missal. The great liturgist Beau- duin gives the following strong and invincible argument for the use of the Missal by the faithful: "The Missal is the living and authentic commentary on the great Eucharistic mystery. It is the language spoken by Christ in His Eucharistic silence. It is the Church that speaks to us through the Missal, and in the voice of the Spouse we hear the voice of Christ Himself. In the Mass Christ Himself prays for us. We hear His voice in the Gospel. In all the Masses of the liturgical cycle we live over again, as it were, His life and His teaching."

One might now ask about the purchase of the book. It can be bought in any Catholic Bookstore, or place where they sell Church goods. The one Missal that seems to have found by far the greatest popularity among the laity is the St. Andrew's Missal which is published by the E. M. Lohmann Company of St. Paul, Minnesota. It is inexpensive, beautifully illustrated, and eminently practical for the busy Catholic who lives his religion. A tiny booklet called "Offeramus" which contains the Ordinary of the Mass (that part that is said every day at each Mass) is sold by the Liturgical Press at Collegeville, Minnesota. It is very practical for a beginner in the study of the liturgy. Lastly I might mention what is called the "Leaflet Missal". This was started a little over a year ago, and is a great success among the newer students of the Mass. It is called "Leaflet" because the entire Mass for each Sunday and feast day comes to you in a separate leaflet. At the beginning of each month the Editor of this Missal sends you the Leaflets for each Sunday and feast day of the month. Then you use the particular Leaflet for each Mass, and pass it on to your brother or sister or friend who goes to the later Mass. It is an easy way, because you don't have to bother turning pages of the Missal, you have everything right there. It can be had at a very small charge by writing to the Leaflet Missal Editor, in care of the Cathedral Rectory, St. Paul, Minnesota. Any of the above three types of the Missal will please you, interest you, and hold your attention more and more as you study it. It will reward you within a short time. It fills you with pleasure to know that you are praying the same prayers that the whole Catholic Church all over the world is. And God certainly will look with happiness upon your efforts to worship Him more in accordance with His

wishes, which are those of His Church. Blessings will fall uncounted and free from His hand, and you will go on your way — a finer Catholic, an exemplary Christ-like Catholic. And what is more needed today than this kind of Catholics!

LEGENDS OF ST. FRANCIS.

AND OTHERS

By Ksaver Meško

Translation from the Slovenian

By Albina J. Wahcic

(Continued.)

Francis and the Olive Tree

One beautiful Spring day, the Lord's beloved, Assisi's beggar, Francis, started out from Assisi to Foligno. Alone he walked down the white Umbrian road which curved before him 'mid verdant fields, plains and orchards, like a wide interminably long ribbon.

Contemplating the goodness, love and beauty of God he smiled happily to himself. While thus meditating he raised his eyes off the road and from the ground which he loved as a mother and a sister. In his soulful ecstasy he unconsciously raised his hands also as if with intent to reach up to the very heavens to embrace brother sun, which is so good and loving, that it lights the way to him, least of men, and which shines in its tremendous goodness for all the world, all people, all the animals, the least blade of grass upon the fields and least, for everything vital and non-vital and warms with its rays the entire earth.

His soul sang in great joy and gratitude:

May all Thy works Thee praise, my Lord and God,
But in particular the sun, our lord brother,
Which lights the day and enrays our hearts.
All beautiful it is, all in rays of light so brilliant,
All a likeness of Thee, O God!

Still higher he raised his white hands, so it seemed, as if he grew and flourished from out the Umbrian street, rising up from the earth. With half-murmuring, slightly tremulous voice he spoke, and his words were as a warm prayer:

"O lord brother, God's sun, radiate, and praise God our all good Lord. Warm and radiate our hearts with glowing love for Him, most good, into eternity lauded!"

As if understanding his fervent words, the sun from heaven's heights smiled in friendly manner. And it burned and glowed upon Francis, the Lord's servant, as if to reward him for his fervently encouraging words.

Francis was smiling happily. With knightly and courteous bows he greeted the trees along the wayside, which were robed in new splendor, partly in bloom so that it seemed that girls white and verdant clad awaited by the road, for the honored guest, to receive him solemnly, to greet him in holiday cheer.

In enraptured ecstasy he stretched forth his hands to the trees. His hands, so slender, extended from out the rough sleeves seemed like two blossoming white lilies. And through his almost transparent fingers shone a still, pale light, a sweet carressing blessing when Francis joyously murmured:

"Praise the Lord, most bounteous, ye also, sisters, verdant blossoming trees, which promise and bear us sweet fruit! The Lord God and the Lord Jesus Christ, merciful and good, bless ye, O little sister, that ye may bloom, that without mishap ye may bear fruit in abundance and sweetness!"

As a knight to majesty, he smiled and bowed to the tiny singers chanting in the branches in the fields and above the plains and to the small black crickets in the grass chirping with incessant fervor like knights in a tournament or race where the partakers fight for the highest place and honor.

"O little brothers, O little sisters, ye singers, ye players of God, sing and play! Ye blessed, to whom the Lord has given such voices! Sing, praise and laud Him with all your might! For He is good and bountiful beyond all measure and of all praise most worthy."

As if they understood the words of Francis, the birds trilled all the more and the tiny black crickets chirped without surcease.

Francis smiled and bowed to the fragile insect, the small lady bug with the colorful mantle, upon the road. "O little sister, look, I all but trod on thee. To the Lord God thanks be given, that I noticed thee in time. But see, a knight perhaps may ride out from the castle and his horse's hoof will crush thee; a farmer perhaps may ride by on the road and may run thee over. Wait, little sister!"

By the side of the road he picked a rough leaf and shoved it towards the insect. "Come hither, little sister!" Patiently he waited until the insect had crawled upon the leaf. And carefully he carried it across the street, tenderly placed it upon the soft grass and spoke softly and lovingly: "Crawl about here, little sister, that they shall not trod upon thee nor run thee over. Praise thou also and bless the Lord, Who gave thee so pretty a colored garment and Who gives thee life, the sun, light and warmth, air and the green grass for thy home and sustenance."

And he went on upon his way, his soul animated and filled with holy joy, totally immersed in love towards God and the whole world.

Heart-rending sobs suddenly frightened him out of his sweet ecstasy.

Francis, whose heart was as a taunt musical string most sensitive and sympathetic to the slightest tremor and happening in life, stood still. He looked aside towards the spot from where the cries came and he noticed a weak old woman, who had just stepped around the corner of a mean hut not far from the road. She wept aloud and despairingly like a condemned soul, when it falls from earthly joys into the terrors of hell's depths.

"O little woman, O mother," Francis called from the road, "why do you weep so unmercifully?"

The old woman felt the compassion in the words of Francis, yet so great was her grief that she could not trust her voice long enough to answer the Brother.

Then Francis hurried across the road to the house.

"Ah, it is you, good mother Agnese? Do, pray tell, why are you crying so? Perhaps you have offended God and the Blessed Mother of God, and now you are repentant?"

Across the saint's face a shadow passed, a silent worry.
(To be continued.)

The Franciscan Printery, Pulaski, Wis.
Before the statue of St. Anthony.

ON SCOUTING.

By A Scout.

"Scouting is just like an open road,
Passing before your door.
Along the way are the loveliest paths,
To see and to explore."

This is a little song taken from a Girls Scout's songbook which I think explains scouting better than many long paragraphs I would write. Scouting, indeed, is becoming more and more popular because of its relationship to life. The Scout Program is for adventurous boys and girls.

Boys and girls picture this: On a nice day driving along with mother, daddy and the brothers and sisters, usually going to some country place, you pass along the road and see beautiful houses, gardens, landscapes, old historical places perhaps, monuments and statues of reknown people, etc. The beauty of the things we see takes our breath away and exhausts our suply of adjectives. Now, scouting is like this country road. Only in scouting instead of traveling along in a fast automobile we live the fast fleeing hours, smiling always, working and helping wherever a hand is needed, a cheerful word to the disheartened and above all, scouting prepares us for the hard knocks of life. Besides being kind, good and industrious, boys and girls have lovely times in camp, at troop, at Rallys and treasure hunts and hikes—playing the game of Scouting all the time.

So come along—if your heart can carry a kindly word, and your lips can carry a song.

MORE WESTERN THRILLS

You'll be thinking that after almost a year in the West I ought to be more rationally enthusiastic about its wonders. Truly, I had thought that there would be no more strain on the set of adjectives in my vocabulary, but I was forgetting that Spring always wants our "Ohs and Ahs" even in an evergreen land or else she pouts, so the poets say.

At that, I could keep still if it were Spring alone that taxed my craving to tell the world. It's because I've seen the Redwoods that I just must "rave" some more. You've heard of them, of course, and perhaps seen pictures of them, — "The Giant Sequoia." — So had I, but I was unprepared for such hugeness, such beauty. But that's putting the cart before the horse.

We were a roadster-full. (Right now I want to say the sedan isn't the car at all in which to go sight-seeing in the mountains. At best you see things in pieces and that never gives one an appreciation of the whole.) The day was ideal and a late April day must be the very best t'me for that trio for even the highest mountain tops are still green or still white with snow and the valleys are greener. And the rhododendron is in bloom, and the white and purple sage (or is it "greasewood"?) and the azaleas, and the dogwood.

Our destination was Crescent City, California, eighty-seven miles to the southwest on the Pacific. Until the California line is reached there is nothing extraordinary when one becomes accustomed to mountains and valleys with their infinite variety. Nor do you find oranges hanging on the California line as a

Westener will surely tell the Easterner. Still, — maybe it is only the result of the extensive "Come-to-California" advertising, — it does seem that all things are bigger and better. The timber is heavier, the creeks are purer and more "gurgly", and the waysides are more flowery.

It may sound like a paradox to say that we crossed the Oregon Hill (the pass over the Siskiyou foothills, that diverge from the Cascades to the east) in California. The highway leads up, up, and time and again you spy the road running on a ledge above, as it were. At the summit the elevation is some 2600 feet and the view is superb. You look upon a canyon so thick with trees and vegetation that you cannot know where its floor may be; then up the mountain-sides your eye roves finding the direction of the slopes only with the deft shadings of the green, and away in the distance lie the rugged, snow covered Siskiyous.

Descending the hill calls for expert driving. Once we could see the road four times beneath us, winding lower and lower, with several very good examples of the hair-pin curve.

Soon after that we came onto an enchanting stream with the ordinary name of "Smith River". It has the same blue-green coloring (so clear that every rock in its bottom is visible) as the Flathead River in Glacier Park or the Kootenai in the Rockies though it is smaller. Perhaps the Smith has more rapids and more miniature falls than either of the other and therein lies its charm. In places it has formed a rocky canyon, and then again the green of the forest overhangs and makes a canopy. We were distracted from scenery as choice as that by "Here's a Redwood". We who were seeing them for the first time promptly chorused an "a-ah" but we were told not to get excited as that was only a "small" one. It was.

We turned off the main highway and followed what was no more than a trail that brought us to the heart of the Redwood park. Seeing one of the giants alone would give one the queer feeling one experiences when seeing a freak, but a forest of them, some growing so close together that the trunks are joined, makes a poor mortal feel both insignificant and important. Insignificant, in the natural order; important, in the supernatural, for, in the eyes of the Creator one soul must be indefinitely more valuable.

If you are statistically inclined some figures may help to form an idea of the immensity of these trees. In height, those we saw range all the way from a hundred to three hundred feet; in diameter, the larger ones are the size of big silos or oil storage tanks, — some twenty feet according to a woodsman's estimate. If cut, one tree would yield from fifty to a hundred thousand feet of lumber, enough to build five average homes.

With very few exceptions all are straight and beautifully tapered like Cathedral candles. Attaining such heights it is but natural that there should be few limbs and those at the top. The needles resemble the cedar more than the fir or the pine; in effect, dainty, considering the great bulk of the tree. (We found branches on the ground and presumed that foresters had recently trimmed some of the trees.) The floor of the forest is almost a jungle of ferns and moss, but scarcely any other plants. One fallen tree is covered with a growth of ferns the entire length of its upper side, and that above our heads.

There you are. It may all seem exaggerated; it isn't. The region of the Redwoods is several miles long, but one does not stop marvelling until the last one is out of sight, and then only because you are on a hilltop again and you see before you what is almost a prairie stretching out to Crescent City with its harbor and its background of sky and water.

The town knew its beginning in the days of the gold rush and still clings to the past in spite of its modern ocean drive and its accommodations for tourists. Its old-fashioned flower gardens perhaps help to dispell any sense of modernism. Rambler roses and geraniums were blooming everywhere however humble the home. And Calla lillies! These exquisite flowers bloom there in such profusion without, seemingly, any pampering, that one almost loses "respect" for them.

We were rather disappointed in the Pacific Ocean, at least I was, probably because I had expected to see big waves and ships. The bay is dotted with rocky islands, but with fog dimming the distance it seems just like any large lake. Still there is a fascination in the rhythmic splash of the waves on the shore and we all left reluctantly.

The return trip was a repetition of all the delights of the day in addition to a few not discovered before. I almost forgot to say that billboards are no part of the scenery in any of the Pacific states, — neither are guard rails — much. The latter would add to one's peace of mind greatly, especially when one is on the outside of the "shelf", but unless you choose a reckless driver you'll not mind it. We didn't.

All in all I cannot decide which is the greater thrill, seeing the mountains for the first time or seeing the Redwoods. Can't some of you come out west and help me decide?

"The Duchess".

PISMA.

7 A. R. I. Mt. Assisi
Lemont, Illinois

Dragi striček:

Zopet imam priložnost, da lahko pišem v Ave Maria. Dne 2. maja so me prišli obiskat teta in stric ter moj najstarejši bratec. Oj kako sem jih bila vesela. Teta me skoraj ni poznala, tako sem se spremenila. Seveda, tukaj sem na svežem zraku, nimač toliko sladkarije in tako mi kruh dobro tekne.

Mami sem poslala duhovni šopek za "Materni dan". Upam, da ga je bila vesela. Bog daj, da bi še dolgo, dolgo živelja moja manica.

Pozdravlja Vas

Milka iz Burtona.

Lemont, Illinois
May 9, 1931.

Častiti gospod urednik:

Zopet se oglasim na našem kornerju; le škoda, da nas je tako malo. Naznani Vam moram, da je v naši kapelici sedaj zelo lepo. Vsako jutro nam prečastiti gospod čitajo o Materi božji. Med mašo pa pojemo na koru: En dan sestre, en dan postulantinje. Le škoda, da ne moremo ugoditi vsem. Enkrat pojemo preglasno, drugikrat zopet pretih. Ne vem, kako to ugaja Materi božji. Bog daj, da bi bila zadovoljna.

Lepo Vas pozdravlja,

Josephine in Sheboygana.

Lemont, Illinois
May 9, 1931.

Dragi striček:

Ta mesec je posvečen Mariji. Moramo jo vse lepo častiti. Tukaj imamo vsak dan šmarnice. Vsak dan pojemo na koru Marijine pesmi: Eden dan sestre, drugi dan pa me postulantinje in kandidatinje. Marija je v naši kapelici tudi lepo okinčana.

Naša "peach trees" so vsa v cvetju. Mislim, da bomo imeli dosti breskev. Létos ne smemo iti na njivo delat. Le pogledamo včasi, kako sestre sadijo krompir. Ob počitnicah pa bomo tudi me smeles delati na njivi, ker ne bo šole.

Pozdravlja Vas in vse, ki čitajo Ave Maria. Štefka.

7 A. R. I. Mt. Assisi

Dragi striček:

Nimam dosti za pisat; samo toliko, da veste, da sem še živa. Drugi mesec bom šla k sv. birmi. Pridno se že učim o zakramenu sv. birmi. Prosila sem svojo tetu, da bi mi bila za botro.

Komaj že čakam počitnic — saj veste kako jaz "lajkam" šlo.

Za "Mother's Day" sem naredila lepe rože, da sem jih dala mami.

Vaša

Mary Fraus.

7 A. R. I. Mt. Assisi

Dragi striček:

Že dolgo nisem nič pisala v Ave Mariji. Zatorej je čas, da se malo oglasim.

Z veliko žalostjo sem opazovala dekllice, ki so s tolikim veseljem pripravljale duhovne šopke za "Mother's Day" svojim mamicam. Kako vesela bi bila, ako bi se lahko veselila svoje mamicice, a ni je več in je ne bo nikoli več na zemlji. Upam, da se veseli v nebesih, kamor ji pošiljam pozdrave iz te solzne doline.

Lepo Vas pozdravlja,

Martha iz Bethlehema.

7 A. R. I. Mt. Assisi

Dragi striček:

Počitnice se bližajo. Komaj čakam, da bo šole konec. Meni šola ni posebno všeč. Vendar šolska sestra brez šole ne gre skupaj.

Iz tega torej sledi, da mi mora biti šola najljubše opravilo, ako namreč hočem postati šolska sestra. Ob počitnicah nam bo dovoljeno iti na njivo — in se tam gibati v prosti naravi. Nabitati lepe rdeče jagode, tu in tam katero pokusiti, to bo veselje. Prosim, molite zame.

Veronika iz Chicago.

Lemont, Illinois
May 9, 1931.

Dragi striček:

Že dolgo je od tega, da sem Vam pisala.

Pretečeni teden me je prišla obiskat moja mama in dve sestrički, ki sta se ponesrečili na avtomobilu. Mama je rekla, da je angeljček čuval najmlajšo sestrico, ki jo je močna sila vrgla iz avtomobila daleč proč. Hvala Bogu, da sta ozdraveli.

Tu lepo obhajamo šmarnice. Vsaki dan imamo sv. blagoslov in med sv. mašo pojemo Marijine pesni: Spet kliče nas venčani maj, K Mariji nas kliče v raj.

Za "Mother's Day" sem pisala mami pismo, ker ga ne morem obhajati pri mamici.

Lepo Vas pozdravlja,

Micka iz Jolieta.

7 A. R. I. Mt. Assisi
Lemont, Illinois

Dragi striček:

Kako hitro je prišel lepi mesec maj, ki se ga vsi veselimo. Gotovo ga je tudi Marija, majniška Kraljica, vesela, ko vidi njeni zveste častivce. V tem lepem mesecu pa praznujemo tudi "Materni dan", ki je za nas otroke tako pomemben. Kako vesela bo moja mama, ko bo dobila duhovni šopek od njene Barbke.

Pozdravljam vse, ki čitajo list Ave Maria.

Barica.

7 A. R. I. Mt. Assisi
May 9, 1931.

Dragi striček:

Naznanim Vam veselo novico, da je bila 24. aprila moja mama pri meni. Videla sem svojo najmlajšo sestrico.

Letos ne smemo nič delati na njivi — le učiti se moramo, in učiti.

Upam, da bo ob počitnicah bolje. Človek se res naveliča teh knjig in raznih nalog.

Naš profesor nam naloži skoro vsak teden kako domačo vajo. Izvršiti je pa ni tako lahka stvar.

Lepo Vas pozdravlja,

Mary Šircel.

7 A. R. I. Mt. Assisi
Lemont, Illinois

Dragi striček:

Težko, težko smo čakali na prelepi mesec majnik. Kako krasno je sedaj na našem gričku. Vse zeleno in veselo. Pa še nekaj imenitnega se obhaja v tem mesecu — "Materin dan". Kako z veseljem darujejo dobri otroci svojim materam darila, posebno cvetlice. Tudi jaz sem poslala svoji dobri materi cvetlice v duhovnem šopku. Upam, da ga je bila vesela moja mamica.

Moram pustiti prostora še drugim otrokom na "kornerju". Pozdravljam vse Marijine otroke.

Helen Knerr.

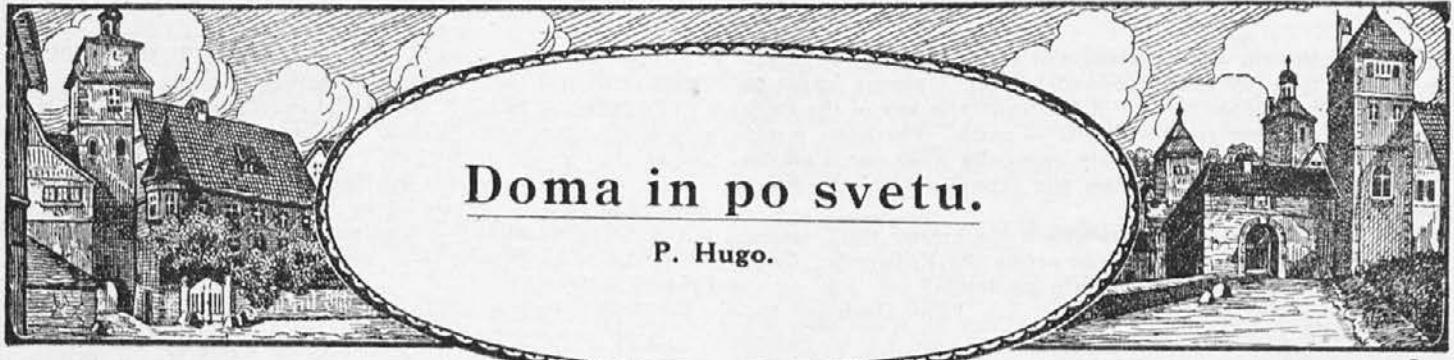
Euclid, Ohio.
May 12, 1931.

Častiti gospod urednik:

Prvič se bom oglasila v Ave Mariji. Pri nas v šoli imamo šmarnični oltarček. Naša sestra ga zna lepo okinčati. Otroci v naši šoli so zložili skupaj in so kupili lep kip Matere božje, ki je stal \$7.00.

Ob sklepku šolskega leta bomo imeli lepe igre. Jaz bom mala pomagati obesiti sliko sitnemu stricu. Po igri bomo imeli zabavo.

Letos bomo imeli prve graduante v naši šoli. Sedem jih je. Ostanem Vaša vdana Josie Coprich iz Euclida.

Doma in po svetu.

P. Hugo.

Zadnji svojega rodu.

Druga za drugo so padale glave katoliških držav. Najdalje se je upirala Španija. Zdaj jo je zgubila še ona. Preveliki optimisti bi bili, če bi verjeli njeni začasni republikanski vladi, da se kurz napram cerkvi ne bo spremenil. Pripravljeni bodimo, da čim delj ste v Španiji država in cerkev hodili v sestrinskom objemu, tim radikalnejša zna biti ločitev. Živimo pač v času, ko je ves svet ogromna katedrala, katere glavni altar je posvečen boginji državi, stranski desni maliku narodnosti, stranski levi, če sploh, pa cerkvi kot dekli obe. Prva posledica tega prevrata je, da je ves svet en sam vulkan, v katerem vre in brodi ter vsak čas lahko z elementarno silo izbruhne ter pokoplje pod seboj vse te moderne malike in malikovavce. Iz razvalin pa se bo začela dvigati nova katedrala, v kateri ne bo več prostora za take malike in malikovavce, ampak samo za pravega Boga, ki je danes in jutri in vekomaj. Amen.

* * *

Se nisem motil.

Ko sem napisal zgorajšnje besede o Španiji so prihajala od tam še zelo optimistična poročila. Tega pač nisem mislil, da se bodo črne slutnje tako hitro uresničile. Zdaj tam že divja kulturni boj, katerega predigra spominja na mehiškega. Najvišji cerkveni predstavnik, kardinal primas, mora iz dežele. Njegova rezidenca, več cerkva in samostanov je bilo požganih, ne da bi

kdo hotel gasiti. Kaj še vse sledi, predno vi-to v roke dobite, ve sam Bog. Da nič dobrega, kjer imajo komunisti besedo, se razume. Da bi se le skoraj tudi druga polovica povedanega, o zmagi resnice, skoraj uresničila. A je pač tako kot pravi pregovor: Ko si resnica šele čevlje obuva, je laž prišla že okrog sveta.

Izredna slovesnost.

V karmeličanskem samostanu v Baltimore, Md., se je pred kratkim vršila neobičajna slovesnost. Mrs. Oswald, žena svetovnoznanega pianista, je bila preoblečena za karmeličanko. Taki slučaji niso ravno redki. Izredno je to, da je slovesnosti prisostoval njen mož, ki je sedaj jezuitski brat. Predno se je slovesnost začela, sta še zadnjič skupaj hodila po hodniku ob samostanski kapeli. Nato sta šla k sv. maši, med katero sta skupaj klečala in skupaj prejela sv. obhajilo. Sledilo je končno slovo, ki je vse navzoče pretreslo. Vrača karmela so se odprla. Na pragu se je kandidatica še enkrat obrnila proti svojemu možu, se mu priklonila in ljubeznivo nasmejnila, nato pa padla v objem svojih bodočih prednici M. Serafini. Sledila je preobleka, ki jo je izvršil baltimorski nadškof Msgr. Curley. Prekrstil jo je v S. Beatriko.

Slika iz apostolskih časov.

Govor, ki ga je imel prvak apostolov prvi binkoštni praznik na zbrano množico, ni bil ravno laskav zanjo. Saj jim je kar na-

ravnost povedal: "Njega, izdanega po določenem sklepu, ste po rokah krivičnikov na križ pribili in umorili." Toča že je delovala višja, božja moč, sv. Duh. Trde besede so padle na rodotna tla in rodile tisočeri sad. Okrog 3000 se jih je spreobrnilo. Ta prizor se je nedavno tega ponovil v kitajskem misijonskem vikarijatu Tsining. Tamkajšnji apostolski vikar Msgr. Evarist Chang, domačini, je stopil pred 7000 poganov mesta Tehangkaol in jim govoril o božjem kraljestvu. Uspeh je bil presenetljiv. Pet tisoč se jih je priglasilo za vstop v kraljestvo božje na zemlji — sv. Cerkev. Škof je takoj ustanovil štiri katehistovske šole, da to množico pouče v resnicah sv. vere in pripravijo na sprejem v katoliško cerkev. Prej je tam preteklo precej mučeniške krvi.

Tudi Švedi se bližajo Rimu.

Neki švedski protestantski pastor je dejal: "Prišel je čas, da razkrinkamo naše pastorje in tudi škofe, ter javne pribijemo, da nimajo nikake pozitivno krščanske vere več, ampak so popolni svobodomiselnici." Proti tem, ki so od Kristusa ohranili samo še ime, vedno bolj raste vrsta pastorjev, ki gledajo proti Rimu kot edini rešilni ladji. Neki mlad pastor je prestavil na švedski jezik katoliško mašno knjigo, ki naj bi služila za obredno knjigo v švedski državni cerkvi. Tudi nauka o presv. Evharistiji, da je namreč sv. maša prava daritev in da je po posvečenju Jezus resnično pričujoč na naših al-

tarjih, ni spremenil, dasi je v popolnem nasprotju s tozadavnim protestantskim naukom. — Kakor poroča nek drugi pastor, je na Švedskem že zdaj najmanj 200 pastorjev, ki mašujejo po rimskem obredu. Ko se je neki časniški poročevavec pri enemu teh informiral, kaj misli o tem gibanju, je prostodušno izjavil: "Luteranizem je kriva vera. Prej ali slej mora priti do njegove yrnitve k materi cerkvi!"

Sovraštvo je iznajdljivo.

Da, ne samo ljubezen, tudi sovraštvo je iznajdljivo. Dokaz za to so ruski boljševiki. Kaj vse so si že izmislili, da zastrupijo srca s sovraštvom proti vsaki veri. — Zdaj so izdali celo igralne karte, katerih figure smešijo cerkev, vero, Boga in kar je s tem v zvezi. Mesto "karov" zavzemajo karikature judovske vere. "Križe" nadomeščajo razne spake pravoslavlja. "Srca" predstavljajo bogokletne figure katoliške cerkve. "Pike" so vzeli iz raznih mističnih sekt vzhodne Rusije ter iz indskih verstev. Edino protestantizmu in mohamedanizmu so prizanesli. Menda zato, ker prvi umira, drugi pa itak nima bodočnosti. — To jim je pač treba priznati, da so v svojem satanskem "apostolatu" mojstri, ki nam lahko služijo za zgled v božjem apostolatu.

Pastor-Ku-Klux-Klan — kataličan.

To je vsekako izredna kariera. Napravil jo je Mr. Harold Burkey. Svoj čas je bil pastor protestanske sekte "Učencev Gospodovih," odnosno nekak misijonariste. Hodil je po Nebraski in Coloradi in snubil za to sekto. V času, ko so Klukserji rasli v milijone, se je njim udinjal in bil po lastnem priznanju precej aktiven v njih vrstah. Posebno se je udejstvoval začasa zadnjih predsedniških volitev. Se razume, da v vrstah Smithovih nasprotnikov,

kakor vsi Klani. Sredi marca je bil pa v kolegiju presv. Trojice v Sioux City, Iowa, vpričo vseh sogojencev slovesno sprejet v katoliško cerkev. Prvi povod k temu temeljitemu preobratu mu je dalo neko katoliško dekle, s svojim skromnim, deviškim obnašanjem in otroško pobožnostjo. Začel je primerjati ta dekliški vzor z raznimi neumnimi goskami okrog sebe, preiskoval je vzroke teh nasprotij, in tako je prišel do zaključka, da le katolicizem s svojo nepokvarjeno vero in moralno more vzgajati tako lepe duše, kakor je bilo dotično dekle. Protestantizem s svojo pokvarjeno vero in moralno jih ne more, ko bi jih hotel. Vodstvo imenovanega zavoda hvali Mr. Burkeya kot jako zglednega gojenca in navdušenega apostola resnice. Upamo, da bo enkrat še prav goreč katoliški duhovnik.

Cesar Viljem in kat. cerkev.

Da so bili cesarju Viljemu njegovi katoliški podložni bolj takoj kot otroci prvega zakona očmu, se je že za časa njegovega vladanja namigaval. V potrdilo so krožile razne njegove zasebne izjave o kat. cerkvi. Zdaj je princ Buelow, biši nemški kancler, v svojih Spominih to potrdil, dasi je prav za prav nameraval svojega bivšega gospoda oprati tega očitka. Ko je markiza Ana Hesenska, hči princa Karla Hohenzollern, na stara leta nalaščila zavetje v katoliški cerkvi, je bil Viljem ves iz sebe radi tega. Pravili so, da ji je pisal, da je noče več poznati, ker se je oklenila cerkev, ki jo on Sovraži. — Prince Buelow sicer teh njegovih ostrih besed ne navaja. Pač pa pravi, da ga je pripravil do tega, da je najostrejše besede izbrisal, ko mu je pokazal dotično pismo. Na vsak način pa je hotel, da ostane in je ostalo sledče: "Hohenzollerska hiša je Vašo kraljevsko visokost izobčila iz svoje srede, zanjo sploh več ne

eksistirate." Dosti jasno je povedal, da katoliške cerkve nima v srcu, ampak v želodcu.

Bigkeitje zopet na delu.

Pri zadnjih predsedniških volitvah je imel veliko besedo bigotizem, protestantska verska nestrnost. Politično se jim je obnesel. Katoliški kandidat, ozir. bolje, kandidat katoličan Al. Smith, je temeljito propadel, dasi bi bil kot protestant še bolj temeljito zmagal. Versko je bila pa ta volivna kampanja za protestante usodni udarec. Pa kaj je njim za vero! Da imajo le politično nadoblast. Pač vedo, da je ona hrbtnica njih versko-cerkvenega obstoja. Zato so se pod isto firmo začeli pripravljati na prihodnje predsedniške volitve leta 1932. Za glavnega apostola te propagande so izbrali bivšega alabamskega senatorja, Mr. Tomo Hefflina, katerega je javnost odlikovala s "častnimi" naslovom klovn ali pajac senata. On je bil tisti, ki je svoj čas stavlil nujni predlog, da je treba New York bolje zavarovati pred slučajnimi napadi podmornikov papeške mornarice. Zdaj ga mislijo udnjati za potupočega govornika po celi Ameriki, ki naj jo pravčasno prepriča, da je papež najnevarnejši sovražnik Amerike. Je vprašanje, kdo je večji pajac, ali on, ali tisti, ki so mu to naločno poverili.

Y.M.C.A. nevarnost za Balkan.

Znana ameriška organizacija "Young Men Christian Association", ki hoče biti medkrščanska, je pa v resnici protestantska, se je ugnezdila tudi na Balkanu. Nekaj časa je nemoteno ustanavljala svoje športne klube po balkanskin državah. Ko je videla, da ji nihče ne stopa na prste, ne pregleduje njenih računov, je začela malo previččito kazati svojo protestantsko barvo, ter je tako izzvala pozornost onih cerkvenih krogov, kjer je mislila

najbolj nemoteno ribariti. "Vestnik", glasilo pravoslavne duhovščine v Belgradu, jo je zdaj razkrinkal kot prozelitsko organizacijo za protestantizem in pozval pravoslavne cerkvene kroge, naj zavzamejo proti njej primerno stališče, če nočejo, da pravoslavje okuži s protestantskim racionalizmom.

Žrtev spovedne molčečnosti?

To bi rad bil protestantski pastor Rev. Emil Swenson v Minneapolis, Minn. Eden izmed kandidatov za razporoko mu je nekaj zaupal, za kar je sodnik hotel vedeti. Toda pastor se je skliceval na spovedno molčečnost in ni hotel povedati. Sodnik pa o kaki protestantski spovedni molčečnosti ni hotel ničesar vedeti in je pastorja obsodil na \$100 globbe. Slučaj je pri katoličanh in protestantih vzbudil precej prahu in medsebojnih debat. Protestanti bi radi Swensona proglašili za žrtev spovedne molčečnosti. Gotovo je, da pri protestantih o kaki pravi spovedni molčečnosti ne more biti govora. Kajti, kjer ni prave zakramentalne spovedi, tudi ni zakramentalne spovedne molčečnosti. Če je protestantskemu pastorju kot takemu kaj zaupano, ga veže naravna in uradna molčečnost, nikakor pa ne zakramentalna, kakor katoliškega duhovnika. Zanimivo je, da radi tega slučaja protestanti zahtevajo enakopravnost s katoliškimi duhovniki. Tudi oni hočejo imeti "razbremenilno sredstvo" za razne tajne dušne usedline, ki so vzrok tolikim duševnim boleznim in samomorom. Ne vem, če se zavedajo ali ne, da je ta zahteva brca njih Lutru, ker jih je ob spoved pripravil.

Vsak je lahko misijonar.

Rev. Lafon, japonski misijonar, nam za to navaja sledeči zgled: V vasi Hirošima blizu mesta Sapporo je živel edini katoličan, po

poklicu mizar. V večernih urah je sedel ob svojem čaju in kadil svojo pipi. Okrog njega so se zbirali sovaščani, da se o tem in onem porazgovore. Ko so premeli dnevne dogodke in domačo vašno politiko, jim je pa on začel pripovedovati o svoji veri. Nič ni agitiral zanjo, nikomur prigovarjal, naj se je oklene. Samo pripovedoval je, kaj uči in kake sadove vzgaja. Drug za drugim so se začeli priglašati, da bi se radi bolj natanko poučili o njegovi veri. Kar jim je mogel on povedati, jim je rad povedal. Ker pa kot navadni vaški mizar o njej ni mogel imeti kakega obširnega in globljega znanja, se je obrnil na bližnjega katoliškega misjonarja, zgoraj omenjenega Rev. Lafona. Ta je prišel v vas in željne natančneje poučil o katoliški veri. Uspeh je bil razveseljiv. Pol vasi ga je prosilo za sv. krst. Danes je v vasi katoliška cerkev z lastnim misjonarjem in cerkvena občina vedno bolj raste. Da, vsak je lahko misijonar in nekak Janez Krstnik, predhodnik Mesijev v človeške duše, ki so, kakor pravi Tertulijan po naravi krščanske.

Redek biserni jubilej.

Biserni jubileji že itak niso vsakdanji. A tak, kakoršnega so obhajali v Nagasaki na Japonskem, malo pred prošlim božičem, je nekaj edinega. Leta 1870 je bila na Japonskem katoliška vera uradno prepovedana. Kdor se ji ni hotel odpovedati, ga je čakal izgon. Kristjani v Urakami blizu Nagasakija, ki so skozi 300 let ostali zvesti svoji veri, čeravno niso meli misijonarjev, tudi pred tem državnim udarom niso klonili. Ker jih je bilo več tisoč, ki so krepko skupaj držali, jih je vlada na ta način mislila prisiliti k odpadu, da jih je razdelila v manjše gruče, ter jih pregnala z rodne grude na vse vetrove. Tri in pol leta so morali živeti v pregnanstvu. V tem

času jih je 664 pomrlo. Ostali so se vrnili na rodno grudo. V teku dolgih let so se seveda njih vrste močno zredičle. Redčila jih je smrt, ne odpad. Nekaj nad 400 jih pa še živi. In ti so dan svojega pregnanstva radi vere slovesno proslavili. Prvi in edini rodni škof, Msg. Januarij Hayasaka, je imel slovesno pontifikalno sv. mašo, katere se je udeležilo 7000 vernih. Med sv. mašo je še živeče jubilante obhajal. 35.611 katoličanov, ki s ponosom in spoštovanjem gledajo na svoje verske veterane — mučence.

Redovni poklici na debelo.

Najplodnejše polje za redovne poklice bo v bodočnosti menda Indija. Kakor posnemamo iz misijonskih poročil, se redovni poklici razveseljivo množe in so v splošnem prvorstni, celo v najstrožjih redovih, kakor so trapisti in karmeličanke. Kaj tacega se menda še v katoliških krajih ni zgodilo, kar se poroča iz Padane Šteje škofija Nagasaki njampatija v Tričinopoli. Tam imajo misijonsko dekliško šolo, ki je odprta ne samo katoliškim, ampak tudi protestantskim in paganskim dekljam. Preteklo leto je na njej graduiralo 21 katoliških dekljev. Vse do zadnje so se priglasile za sprejem v samostan. Misijonar je mislil, da je to morda vspeh kake medsebojne ali zunanje agitacije. Pa je vsako posebej k sebi poklical in natančno izprašal, kako je prišla do tega sklepa. Ko je videl, da se je zmotil, je dejal: Sledite božjemu klicu!

Največji spomenik sv. Frančiška

V glavnem mestu sončne Kalifornije, San Francisco, namenavajo svojemu patronu sv. Frančišku postaviti orjaški spomenik, kakoršnega on do sedaj še ni imel. Visok bo okrog 300 čevaljev, tedaj nekak konkurent newyorske "Statue of Liberty", boginje prostosti. Dva umetnika, Joe

Mora in Beniamino Bufano, sta že predložila svoje osnutke. Bufanov načrt predvičeva spomenik, ki bi bil s podstavkom vred 360 čevljev visok. Njegov račun se pa glasi na en milijon dolarjev. V prostorih podstavka naj bi bilo gledišče. No, sv. Frančišek bi ta načrt že radi tega zavrgel. Saj vemo, kaj so moderna gledišča. Tudi najboljša so bolj hudičeve kot božje kapele. Če hoče San Francisco svojega patrona na ta način počastiti, naj v podstavku mesto gledišča rajši uredi kako priběžališče za uboge.

Krščanski idealizem.
govo mesto hoče zdaj izpolniti
Čim bolj se na eni strani tudi med kristjani, da, celo med katoličani, razpasuje materializem, tim bolj se na drugi strani množe vzvišeni zgledi krščanskega idealizma in heroizma, zlasti po misijonskih krajih. Iz Tokio, glavnega mesta Japonske, poročajo, da se je mlad, idealni duhovnik Pavel Ivashita, ki mu je svitala sijajna karriera, prosto voljno javil za dušnega pastirja gobovih v Gotembi. Njih dosedanj oče, Rev. Drouart Lezy, ki jih je 12 let oskrboval, je umrl. Nje-

Rev. Ivashita. On je konvertit. Šolal se je najprej v kolegijo "Jutranja zvezda" v Tokio, ki ga vodijo Marijini bratje. Tam mu je vzšla jutranja zvezda vere. Ker je zelo nadarjen, je nadeval svoje študije na tokiskem vseučilišču, nato pa v Parizu in Lovanju. Posvečen je bil l. 1925 od beneškega patrijarha. Dobro podkovan v raznih znanostih in govoreč več jezikov, se je vrnil v svojo domovino. Zatisnil je oči pred sijajno bodočnostjo, ki se mu je obetala, ter šel za očeta živim mrtvim, katerih usoda ga prej ali slej najbrž čaka.

VESTI IZ UREDNIŠTVA

Sporočam, da sem bil radi preobilnega dela prisiljen naprositi P. Aleksandra Urankarja, da bo uredil koledar A. M. za l. 1932. Za vse stvari, ki se tičejo našega novega koledarja, se obračajte na njegov naslov: 1852 West 22nd Place, Chicago, Ill.

Novice.—Kakor sem zvedel iz listov, bodo v **Jolietu** v nedeljo, dne 14. julija, slovesno praznovati 40letnico slovenske fare sv. Jožefa, ki jo je ustanovil blagopokojni Father Šušteršič. Mi smo obširnejše pisali o cerkvi sv. Jožefa in o jolietski naselbini v aprilski številki Ave Marije za l. 1928. To pot izrekamo Jolietčanom svoje prisrčne čestitke. — Razni oglasi so nas opozorili, da bo letos v juniju **K.S.K. Jednota** po svojih zastopnikih uradno posetila domovino. Udeležila se bo tudi Baragovega slavlja v ljubljanski stolnici, ki se bo vršilo dne 12. julija. Jednotarjem želimo srečno pot in veselo vrnitev. — Naši amerikanski Slovenci že pridno stopajo na važna mesta v Ameriki. Marsikje imajo slovenske odbornike pri mestnem vodstvu, v dveh krajih, v Willardu in Rockdalu, pa so izvolili Slovence za župana. — V starokraj-

skem Slovencu so v izvlečku priobčili predavanje nekega profesorja na Dunaju, ki je imelo naslov "**Ameriška mladina**". Tisti profesor je med drugim povdaril, da je ameriška mladina mnogo manj izobražena, kakor pa evropska. Treba je, da prav razumemo to trditev. Ameriška mladina je na splošno lahko manj intelektualno naobražena, je pa toliko bolj srčno naobražena. To se najlepše spozna v življenju. Med tem ko je ameriška mladina gentlemanska in kolikor toliko umirjena, je evropska mladina v mnogih primerih izredno fantačna, ozkosrčna in bojažljiva, za kar se mladina v Ameriki ne bi niti zmenila, za tisto stvar bi se marsikje v Evropi do krvi opraskali. Evropski vzgojitelji bi na vsak način morali posvetiti več pozornosti srčni kulturi, če hočejo, da ne bodo s svojo enostransko pedantnostjo pospeševali propada Evrope.

Papež Pij XI. je po radiju napovedal novo okrožnico kot dopolnilo k sloveči Leonovi encikliki o delavskem vprašanju.

V nedeljo, dne 24. maja, je praznoval svoj srebrnomašniški jubilej **Rev. B. F. Ponikvar**, vele-

zaslužni župnik pri sv. Vidu v Clevelandu. Naše iskrene čestitke! — Isto nedeljo je v Denverju pel svojo prvo mašo na ameriških tleh Rev. Jos. Gabrijan. — V nedeljo, dne 30. maja so zelo slovesno obhajali 25 letnico slovenske fare v **Indianapolis, Ind.** Želimo jim mnogo nadaljnega napredka in krepkega razmaha.

Dve novi knjigi. — V Clevelandu je Mr. Ivan Zorman objavil novo zbirko svojih pesmi pod naslovom "Pota ljubezni". To pot jih čitateljem Ave Marije toplo priporočamo, daljše poročilo pa bomo priobčili v prihodnji številki. V prih. številki bomo zamogli kaj več povedati tudi o Spominski knjigi Amerikanskega Slovenca, ki je ravno v tisku.

* * *

Ta čas je stopilo med ameriškimi Slovenci v ospredje vprašanje, ali naj pišemo pridevnik in samostalnik "Slovenian" ali "Slovene". Druga oblika, t. j. "Slovene" ima precej odličnih zagovornikov in bo najbrž prevladala. Mi bi od od naše strani žeeli, da bi se sedaj vsi skupaj z enako vnemo zavzeli za ohranitev slovenščine, kakor so se doslej nekateri za rabo "Slovene" ali "Slovenian".

O PRAVEM ČASU (s str. 172)

"Adolf," vzkljikne Julka s tresočim glasom, "Bog hoče biti češčen in jaz mu bom skazovala češčenje bodisi v cerkvi ali na ulici."

"Čuješ, v moji pričujočnosti ne!" — Te besede glasno izgovorjene, so pretresle Julko s smrtnim strahom. Spoznala je iz teh besed, da bo v bodočem zakonskem stanu kljub garancijskemu pismu njena verska prostost uničena.

Prebledela je in s tresočim glasom, toda resnobno pravi: "Adolf! Zahvalim Bogu, da mi je še o pravem času razkril tvoj značaj. V tvoji hiši zame ni sreče. Vrnem ti vratno verižico in prekličem dano besedo zaroke. V tem trenotku neham biti twoja nevesta." Hitro pohitil za starši, Zelnik pa se vrne na svoj dom.

Leto pozneje sta Pavel Rajar in Julka kot ženin in nevesta stopila pred altar; oba srečna in zadovoljna. Bramor je spoznal, da ni delal prav, ker je silil hčerko v zakon z Zelnikom in je sedaj prav rad privolil v zakon s Pavlom. Mladi mizarski mojster Pavel si je kmalu opomogel in je danes ugleden in imovit mož, presečen v zakonu z Julko.

P. Hugolin.

POZOR CERKVENI PEVCI!

Za 700 letnico sv. Antona je natisnila uprava AVE Marije pesem sv. Antona, ki jo je zložil znani slovenski skladatelj p. Hugolin Sattner. Pesem je lepa, ne pretežka, ki jo lahko zmore vsak zbor. Posamezen izvod stane 5c. Naročite jih takoj.

Veliko popraševanje je po lepih dvospevih za razne prireditve. Pri upravi Ave Marije lahko dobite prelepo Volaričeve pesem "**Divja rožica**". Trije izvodi stanejo 50c.

VSEBINA JUNIJSKE ŠTEVILKE:

Sedemstoletnica sv. Antona Pad. (P. Hugo)	str. 161-163
Japonska legenda (P. Aleksander)	str. 164
Ob spominu na Barago (Fani Gostinčarjeva)	str. 164

Baragova pisma:

Baragovo književno delo (P. Hugo)	str. 165-166
Minnetonka (P. Bernard)	str. 167-170
Razkropljenim tretjerednikom (P. Hugo)	str. 170
Biti katoličan nam bodi ponos! (Rev. J. Filipič)	str. 171-172
O pravem času (P. Hugolin)	str. 172, 192

Sestram v Gospodovi službi:

Z grčka Asizij	str. 173
Od bivše tajnice S.Z.Z.	str. 173
Uporaba mes. listkov (Uršulinka)	str. 174-175
Stric Pavle (Marin Miha)	str. 175
Glasovi od Marije Pomagaj (P. Hugo)	str. 176-177
Zahvala, darovi in drugo (P. Benedikt)	str. 178

Naši mladini:

What the Baraga movement means to us (J. Gregorich) p. 179-180	
St. Anthony of Padua (Fr. Leonard)	p. 180-181
Decision (Maeve Talbot)	p. 181-182
The night, the moon, the stars (Fr. Leonard)	p. 183
The missal (Frank Scheringer)	p. 183-184
Legends of St. Francis (Ks. Meško—Albina Wahčič) p. 184-185	
On scouting (a Scout)	p. 186
More western thrills (the Duchess)	p. 186-187
Pisma	p. 187
Doma in po svetu (P. Hugo)	str. 188-191
Vesti iz uredništva (P. Salezij)	str. 191

Naročite SPOMIMSKO KNJIGO ki izide v spomin na štiridesetletnico "Amer. Slovenca"

Knjiga bo vsebovala važne zgodovinske podatke o začetku in ustanovitvi prvega slovenskega časopisa v Ameriki, ki je "Amerikanski Slovenec". Vsak ameriški Slovenec bi jo moral imeti, ako hoče poznati zgodovino Ameriške Slovenije.

KNJIGA STANE S POŠTNINO 75c.

Naročite jo takoj in ko izide, Vam jo bomo poslali. — Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.